

IN PACE IN DIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ETTURTUR NIDUM ALTARIA

XIV. ÉVF. 1913. 9. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephanum nyomda r. t.

QUI FRUMENTUM ECCE AGNUS DEI
ECCE PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS PLURIM
ELECTORUM CONSERVASTI. CUJUS NON SUM DIGNUS.

VIRGO IPSUM QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO.

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES.

PARCE POPOLO TUO.

Központi oltáregyesületi érem.

Hivatalos oltáregyesületi érem. Kapható: Oltáregyesületi iroda. Budapest IX., Üllői-ut 77. Egy darab ára ezüst kivitelben: 2.60 korona. Alumínium kivitelben: 90 fillér.

Női kézimunkákhoz szükséges hímzőanyagok nagy választékban legolcsóbb árban kaphatók. — Képes árjegyzék bérmentve. — Intézeti és iskolai szállítók.

BERGER ÉS FEISZINGER
Budapest, IV., Korona-utca 4. szám. ☒

ÖRÖKIADÁS

az Országos Olíaregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Dr. T. J.*: A XXIII. bécsi eucharisztikus világkongresszus emlékkönyve. — «De bemenvén, nem találták az Ur Jézus testét.» — *P.—Sch.*: Ami a legégetőbb kérdés a lelkipásztorkodásban. — *Halácsy Endre*: Látomás. — *Lukácsy István*: Mysterium crucis — *Harkabusz*: A gyakori szentáldozás és a katolikus nagygyűlés. — *Ivánézi Zoltán*: A monstrancia. — *Jézusom, örömmi.* Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil*: Lelkiismeretvizsgálat a szűnődő végén. — Jézussal járj iskolába! — Eucharisztikus szövetségek. — Feslő bimbók. A kis kócos Kati. — Szent Alajos védence. — Röptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet. — Történelmi tár. — Irodalom. — Telefon-pósta. — Kimutatás.

A XXIII. bécsi eucharisztikus világkongresszus emlékkönyve.

A BÉCSI eucharisztikus kongresszust kolosszális nagy arányai miatt lehetetlen volt a résztvevőnek áttekinteni. A rengeteg embertömeg; a megbeszelt tételek hihetetlen sokasága, a nemzeti szakosztályok élénk munkássága továbbá a sok vallásos ünnepség között a résztvevő ember valóságos labirintus beláthatatlan tekervényeiben mozgott. Azért alig vártuk a kongresszus évkönyvét, hogy így egyrészt madártávlatból nézve áttekinthessük a modern vallási mozgalmak legnagyobbikát, másrészt a felhalmozott értelmi és erkölcsi értékeket jobban megszüvelhessük és magunkévá tehessek. Augusztus havában végre napvilágot látott a könyv. Meleg szívvel nyulunk utána, mert a szömszédságunkban lefolyt kongresszusban a magyar katolicizmus lelkesedése, hitmegvallói bátorsága és eucharisztikus lelkülete teljes crejével nyilatkozott meg. A hatalmas kötet 344 oldalt számlál s azzal a meglepetéssel szolgál, hogy csak a német beszédek foglaltatnak benne. Ez a kongresszus kolosszális nagyságának szükségszerű következménye. Minden nemzet nyelven elmondott beszédek lenyomatása legalább még egy akkora kötetet igényelt volna. Ezért a nemzeti szakosztályoknak csak a programja s lefolyása található meg benne német nyelven s minden nép külön füzetben örökíti meg szónokainak szavait. Mindenesetre sajnálatos, hogy így a nemzeti szakosztályok füzetait nélkülöznünk kell.

Az *évkönyv* első lapjait a szentatya és öfelsége képe díszíti, úgy hogy önkénytelenül eszünkbe juttatja a kongresszus díszgyűléseinek szín-

helyét a Rotundét a pápa és király impozáns mellszobraikkal. Az évkönyv első főrésze a kongresszus nagyarányú előkészületeit és technikáját tárja elénk. A második főrésze a kongresszus lefolyásának idő szerinti rendjében közli a tengersok szakosztály és a díszgyűlések beszédeit és határozatait. A kötet végén találjuk a már említett nem német szakosztályok gazdag tárgysorozatát. Sorban olvashatjuk a magyar, lengyel, cseh, szlovén, horvát, ruthén, olasz, spanyol és holland nép referációját. Nem lehet eléggé sajnálni, hogy a francia és belga szakosztályokról mitsem olvashatunk. Azután még ott találjuk a kongresszussal egyidőben tartott kisebb nemzetközi értekezletek vázlatos ismertetését (Katechetika, katolikus nők ligája, katolikus nevelés, az eucharisztikus kongresszusok állandó bizottsága, katolikus ifjúsági mozgalmak, kivándorlási konferenciák, Máriacelli zárandoklat) és több a kongresszusra vonatkozó érdekes okmányt. A magyar szakosztály külön kiadványát *«Magyarország részvétele a XXIII. nemzetközi eucharisztikus kongresszuson, Bécs 1912»* címen bocsátotta közre az országos katolikus Szövetség. A kongresszus nagyarányú és lelkes magyarországi előmunkálatainak ismertetését követi a három nagy magyar ülés beszédsorozata. És pedig szeptember 12-én: Dr. Csernoch János érsek: *Megnyitó beszéd*; P. Komárik István S. J.: *Az Eucharisztia története Magyarországon*; dr. Ámon Pál: *Az Oltáriszentség tiszteletének előmozdítása a papok és a hívek részéről*; dr. Prohászka Ottokár püspök: *Intelligencia s az Oltáriszentség*. Szeptember 13-án: Dr. Makay Lajos: *Az Eucharisztikus irodalom*; dr. Hanauer István: *A papi eucharisztia társulat*; dr. Mihályfi Ákos: *A gyakori áldozásról*. Szeptember 14-én: Dr. Galcsik György: *Az oltáregyletek feladatai — nem pusztán nőegyletek — a választmány, terjesztőnk és nőtagok szerepe*; dr. Tiefenthaler József: *Az oltáregyesületek viszonya a többi hitbuzgalmi társulathoz — A naponkinti Szentséglátogatás társulata — Eucharisztikus Gyermekszövetség*; dr. Révay Tibor: *Oltáregyesületek szervezése, egymáshoz való viszonya, országos szövetsége*.

Mindezen beszédek a kapucinus templomban hangzottak el, ahol a magyar szakosztály üléseit tartotta. Az esti magyar istentiszteletek az «Augusztiner kirche»-ben tartottak, melyeken dr. Várady Árpád: *Az Oltáriszentség a hitnek és szeretetnek titka*; Szinek J. Sándor: *Az Úr Jézus az Oltáriszentségben, a szentmisében a szentáldozásban* címen mondtak hatalmas szentbeszédet.

A kongresszus évkönyve úgyszólván teljesen felöleli az Eucharisztia tanát annak minden vonatkozásában és az étellel való minden kapcsolatában. Valóságos kincseshányója az eucharisztikus tudománynak, nevelésnek és életnek.

Felette kívánatos, hogy az Oltáriszentség szolgálói sorban megsze-

rezzék maguknak, de az Eucharisztia buzgó hivei sem szerezhetnek be maguknak értékesebb és nemesebb könyvet. Ne csak a kongresszus résztvevői siessenek a birtokába jutni, hanem minden Eucharisziáért lelkesedő katolikus igyekezzék az évkönyvhöz jutni. Gondolom, az Országos Katolikus Szövetség bárkinek megszerzi.

Dr. T. I.

„De bemenvén, nem találták az Ur Jézus testét.”

(Luk. 24., 3.)

GYÖNYÖRŰSÉGES nyári napok. A fény izzik a kőjárdákon és tükrözi magát a pompás paloták ablakain. Mi a ragyogó nappfényben járunk és fázunk. A lelkünk remeg a hidegtől, mely a velünk szemben jövő szemekből árad felénk. Itt Porosz-Németországban nem szeretnek minket. A ruhánkról fölismerik bennünk a katolikus papot és néznek idegenül, hidegen, kissé gúnyorosan. Azok az ellenséges tekintetek, melyek a múzeumokban, az utcán, az étkező helyeken egyforma szigorúsággal merednek ránk, hangosan beszélnek a protestáns szívek indulatairól. Nem, nem, itt nem szívesen látnak minket. A szívünk megreszket arra a gondolatra, hogy a reformáció gyűlölete az egyház ellen itt még élénken él a lelkekben . . . És az ember elgondolkozik, micsoda vihar dőlhetett akkor az egyház falainak, ha annyi pusztítás, rombolás után sem fáradt el? A szele még most is erős!

Így jártuk Németországot és kerestük a katholicizmus régi, elrabolt emlékeit, templomait, töredékeit, a kis katolikus emberszigeteket a protestantizmus tengerében.

Lipcese, Drezda, Berlin, Hamburg, Bréma, Nürnberg. Mind-mind a katolikus kereszténység melegágyai egykor! És ez a nagy hullámú, szédületes rohanású árvíz mindent elborított. Az emberi munkának, a XX. század kulturájának ma is hatalmas telepei, de a katholicizmus alig piheg e hatalmas testek óriási arányaiban. Pedig ami van, él. Intelligens, mélyhitű, testvéri. Az Urat szeretik, látogatják olyan szívvel, melynek meleg tüze fénybe borítja a tabernákulomot és az Úr gyönyörűséggel lép ki mindennap az ő házából, hogy életét adja az övéért.

Aki talán tanulmányai folyamán nem érezte meg a reformáció szomorú katasztrófájának mély tragédiáját, az egy ilyen út folyamán a csontokig ható fájdalom kínjaival áll szembe a piacokon pompázó Luther-szobrokkal, hogy nagy néma fájdalomban töprengjen a kérdés felett:

— Hát van az emberi szívnek ily pokoli ereje is?

Ki teszi ezt jóvá?! . . .

És milyen szokatlan az nekünk, hogy ezek a templomajtok mind

zárva vannak! Ebben a rengeteg hajszában nincs az elíradt protestáns ember számára egy nyitott ajtó, melyből az Úr lelke szólna:

— Jöjjetek hozzám, kik fáradtak vagytok . . .

De igen, a betű, «amely ő!» mondja ezeket a szavakat a templomi bejárók felett. És ha valaki megindulna, meg kell állnia, az ajtó csukva van

Igaz! Nincs ott az Úr!

Csak azok a protestáns templomok vannak nyitva, amelyeknek régi, a katolikus korszakból maradt művészeti emlékeit a német nemzeti büszkeség belépődíj mellett mutogatja.

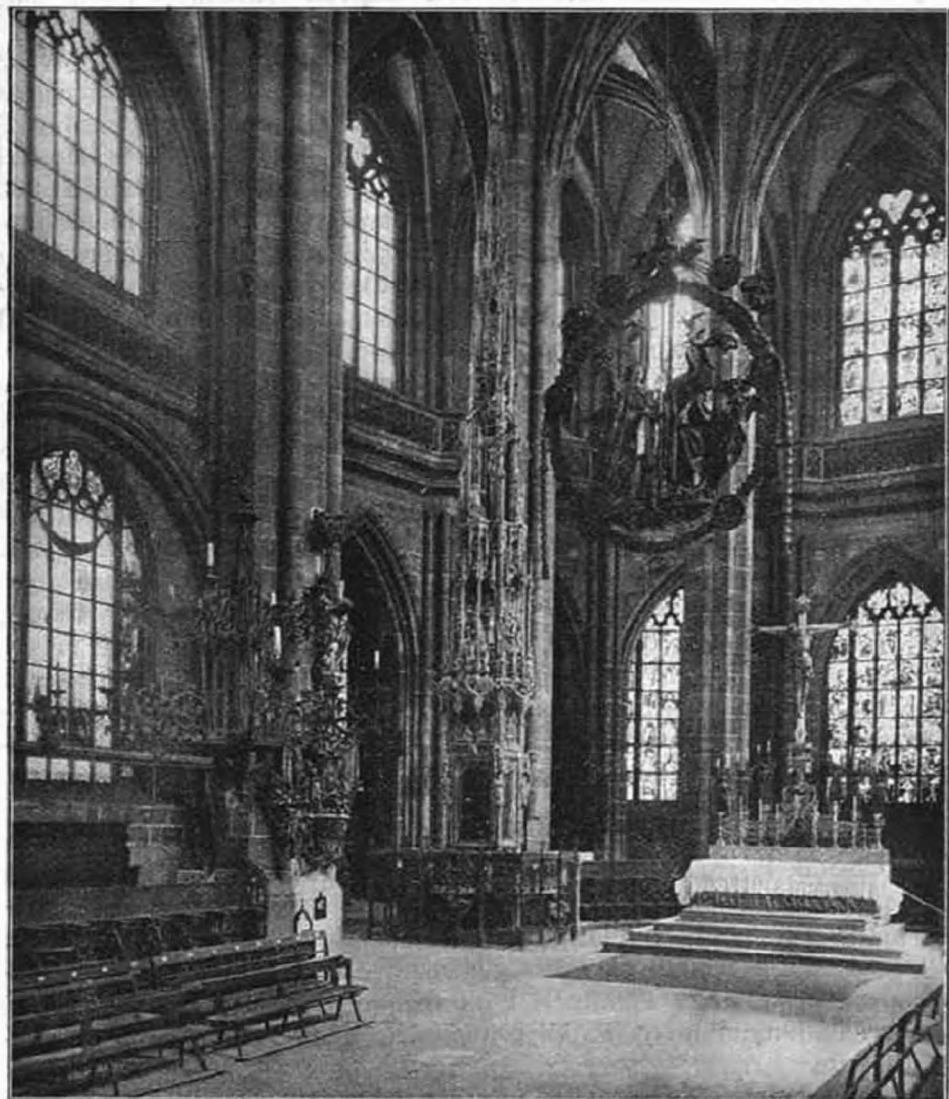
Milyen különös! Ez a mult büszkeség is egyúttal gyűlölete is annak a nemzetnek. Az a mult a maga hitével meghalt, csak műtörténeti értékei élnek gondosan számozva és katalogizálva. Itt a katholicizmus a maga képeivel, szobraival, mélységes szimbolikájával muzeális értékekke ferdült. A mi egész világunkat úgy kezelik itt, mint pl. a berlini Völkerkunde múzeumban a Kilimandsaro völgyében élő fetisizmus fetiseit vagy az egyiptomi vallások bálványait. Katalogizálják és belépődíj mellett mutogatják.

Ez, mintha egy kicsikét közel állna az európai értelemben vett barbarizmushoz. És senki se emlegesse a protestáns türelmességet, mely a protestáns istentiszteletekre szolgáló templomokban megtűri a kathi. multat. Ezt a türelmet belépődíjak mellett mutogatják.

Nürnbergben például a katolikus multnak két gyönyörűséges monumentumát használják: protestáns templomnak és alakították át múzeummá: a St. Lorenz- és St. Sebalduskirchét. A Lorenzkirche a gótikus, a St. Sebaldus-templom a román és gót építészet remeke. Az előbbit a 11-ik az utóbbit a 13-ik században építették. Szobrokkal, katolikus szimbólumokkal ékesített külsejük elárulja katolikus származásukat. És a város adta millió?! Tisztára katolikus. A középkori, s későbbi századok művészetével épült város köveiben őrzi annak a nagy katolikus korszaknak emlékeit, mely a katholicizmus szellemével ihlette a művészeteket. Régi, gyönyörűséges házak. A homlokzatokon a katolikus hit megtestesülése képekben, művészi szobrokban, füliratokban. Az élet minden megnyilvánulását betöltő kath. hit melegsége, békéje, szépsége köszönti az embert. Rómában nem teljesebb az illúzió. A pompás templomok egész serege, melynek alapjait a középkor rakta le. A közterek kútjai, szobrai mind a katholicizmus szépségeiből díszítve. És ezek közt a dokumentumok közt el kell fogadni a valót, hogy ez a sok kincse a katholicizmusnak, mind csak külső koloritja egy hideg protestáns világnak, amelyben mi csak múzeumi érdekesség vagyunk.

Bemegyek a St. Lorenzkirchébe. A belépőjegyet és fotografiákat

árusító sekrestyés hideg szemével megbámul, s figyelmeztet, hogy ez lutheránus templom. Erre a figyelmeztetésre igazán szükség is van. A mű-

Nürnbergi «Lorenzkirche» üres szentségtornyaival.

vészi értékében alig megbecsülhető színes üvegablakokon tüzes sugarakat küld be a nap. Az ablakok színjátékában nézem a mesteri festmé-

nyeket: Az angyal a kis Jézust hozza Szűz Máriának; szent Rókus születése, élete; Szűz Mária szent Bertalan és szent Barbara közt. A szentély ívéről Veit Stoss mester műve: «Az angyali üdvözlés» csüng alá. Hatalmas, ovális keretben az angyal hozza a Szent Szűznek az ég üdvözlését és a fogantatás szent titkát. A gyönyörűséges jelenetet az ovális keret fölött székelő Atyaisten aranyos sugarakkal öleli át. Az egész képet pedig körülveszi egy hatalmas arany rózsafüzér. Ez alatt a függő szobormű alatt áll a főoltár. A gyertyatartók közül hatalmas mesteri feszület emelkedik a magasba. A főoltárról végigfut a tekintetem a fülkékbe épített oltárokon. Fölöttük a szentek képei, szobrai. Mind úgy öltöztetve, mint a mi oltáraink. És mégis milyen ijesztők. Immár közel ötszáz éve nem szállott azokra alá az Úr! Megemelem egyiknek a lépését és megcsókolom a meztelen, hideg követ, melyen valamikor az utolsó szent misében fájdalommal trónolt az Úr!

A főoltár mellett épült szentségházban az idegenek egész tömege gyönyörködik. A nagy középkori nürnbergi mester: Adam Kraft műve ez a kőcsoda. A középkori német képfaragó művészetnek legirigyeltőbb remeke. A húsz méter magasságba felszökő építményt három görnyedő férfi tartja a hátán. A középső maga a mester. A merészen felszökő csúcs pásztorbot alakjára meggörbül és egy finom kővirágban végződik. A katolikus lelkű mester azt a gondolatot akarta ezzel a szokatlan befejezéssel szimbolizálni, hogy amint az a finomságában csodálatra ragadó virág betetőzi ezt a szentségházat, az Úr Jézus megváltói művét úgy koronázza meg az ő főpapi méltósága. Az oszlopos köépitményt négy csoport tagolja. Az első csoporton három dombormű van: A getzemáni kert, az utolsó vacsora, az Úr Jézus találkozása a jeruzsálemi nőekkel. A másodikon: Krisztus Pilátus előtt; az «ecce homo»; a megkorbácsolás. A harmadik rész: a keresztfá. A főoltáradt Üdvözítő a husvétii zászlóval. Az első csoportot a gótikusan stilizált töviskorona választja el a második résztől. Álomszerű finomság a kivitelben! Sokáig tartotta fenn magát az a vélemény, hogy Adam Kraft ismerte a kő megpuhításának titkát, s az agyag technikájával formálta a korona leheletszerű díseit. A mintát azután valamilyen sajátos eljárással megkeményítette. A valóság azonban az, hogy a művész a hitnek oly mélységével dolgozott a tabernákulomon, mely a kimeríthetetlen türelemben mindig gazdaggá tette.

És e remekműnek minden szépsége csak arra szolgál ma, hogy az eléje tévedt katolikus szívben a szomorúságnak mélységes forrásait indítsa meg. Megdöbentő ez a szépség az Úr nélkül. A bronzajtók zárva és a mi hitünk sír e kapuk előtt. Hívná az urat — de az Úr nincs ott. Itt átérezheti az ember a sírhoz siető szent asszonyok fájdalmát,

akikről a Szent Írás így ír: «De bemenvén, nem találták az Úr Jézus testét.»

A szent Sebaldus-templom minden régi díszében katolikus templom. Csak az örök lámpa aludt ki benne. A tabernákulum itt is üres, pedig a hitből fakadó ihletésnek micsoda bősége dolgozott itt is a művészi díszítésen. A főoltár előtt áll Vischer világhírű műve: szent Sebaldus szarkofágja. Az érckoporsóban ott nyugosznak a szent földi maradványai.

Ez is egy leltári tárgy. Nr. 8.

Társam arcáról a megdöbbenő fájdalomat olvasom le. Összenézünk. A szarkofágot körülálló tömegben csendesen, halkan imádkozunk. Csendesen, halkan és észrevétlenül, nehogy figyelmeztessen a sekrestyés.

— Kérem, ez nem katolikus templom.

T. i. itt senki sem imádkozik, legföljebb vasárnap.

Hétköznap ugyanis múzeum, amelyben minket mutogatnak, mintha már meghaltunk volna, mint az egyiptomi istenek...

Az ajtóból mégegyszer visszanezünk a síremlékre és elgondolkozunk az isteni Gondviselés fölött, mely a nagy szentnek ezt a helyet jelölte pihenőül, ahol a tabernákulum sötétségében nem világoskodik a Világ Világossága.

Ami a legégetőbb kérdés a lelkipásztorkodásban.

AZ AZ ISKOLÁT elhagyott ifjúság lelkigondozása. A papság manapság annyira az iskolác, hogy gyakran szem elől téveszti, hogy az ifjúság jól indult lelki élete s vallási meggyőződése az iskolán kívül nagy megpróbáltatásoknak van kitéve s legtöbbször már az első csatákban teljes vereséget szenved. A lélek nagy csatái itt dőlnek el, ahová számtalan ifjút nem kísér lelkipásztori szem. És eldőlnek talán 70—80 százalékban a lélek soha ki nem reperálható kárára. Azért időszerűnek tartjuk az iskola év elején a most megjelent bécsi euch. kongresszus évkönyvéből az idevonatkozó klasszikus intelmeket megszólaltatni.

Hogyha a hívőknek kegyelem szerinti életet kell élniök az üdvözítő szavai értelmében: «Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, az az életet bírja magában,» akkor az iskolából kikerült ifjúságnak különösen szükséges a szentáldozás gyakori vétele; szükséges ifjúságuk szempontjából és szükséges az egész társadalomra való tekintettel. Ez utóbbi világos annak meggondolásából, hogy az ifjúságból lesz a jövő társadalom, az előbbi pedig megmagyarázza a serdülő ifjúság lelki és testi átalakulása és a fenyegető veszedelmek. Az ifjú bensejében erős

szenyedélyek jelentkeznek: a földi javakhoz való ragaszkodás, hiuság, élvezetvágy s mindenekelőtt érzékiség. Kivülről a világ a csábítás ezer módjával tüzei ezen indulatokat.

A legnagyobb veszély fenyegeti az ifjúságot az ő legtöbb javában — a szent hitében. Eltekintve attól, hogy bűnös élet mindig a hit gyengülését okozza; írásban és szóval annyi és oly heves támadások érik az ifjút, hogy a legtöbb hitetlenségnek és erkölcstelen életnek esik áldozatul.

Mi itt a segítség?

Csak *egyetlen egy erő* képes mindezen támadások felett diadalmaskodni: az *isteni kegyelem* és ez leggazdagabban a *szentáldozásból* árad, mely növeli az ifjában az isteni életet és magának az Úr Jézusnak ellenálló erejét oltja lelkébe. Találó és igaz *Segur* szava: «Hogyha a legények és inasok közt annyian felejtkeznek meg már az első áldozás után az Úr Jézusról, ismételten súlyos bűnökbe esnek és gonosz szokásoknak esnek rabúl, annyian nem találják meg az utat a templomhoz és egyesületi házhoz, de annál inkább a korcsmához és mulatóhelyekhez, akkor az okot mindenekelőtt ottan kell keresnünk, hogy nem áldoznak elég sokszor, hogy nem engedjük elégszer áldozni.»

E tekintetben a középiskolai tanulóifjúság jobb helyzetben van, mert rája a papok, paptanárok mégis gyakorolnak hatást, sőt évenként többször köteles az Úr asztalához járulni. Persze ezért itt is sok-sok felpanaszolni való bajok uralkodnak.

De szomorú, bizony nagyon szomorú a falusi ifjúság és ipar-ifjúság helyzete. Velük legtöbbször semmi kapcsolata sincsen a lelkipásztornak. A falusi ifjúságra a lelkipásztor legfeljebb vasárnap gyakorol befolyást. De miféle befolyás ez! A délutáni istentisztelet alatt bizony a legtöbben a korcsmában hüselnek. Délelőtti szent beszéd alatt pedig akárhány helyen a templomon kívül tréfálkozik a nagyobb ifjúság vagy legjobb esetben a templomkapuban szorong és a legkisebb áhítat nélkül van jelen a szentáldozatnál.

Ilyen viszonyok közt természetesen állandó lesz a falusi ifjúság alacsony erkölcsi élete s erkölcstelensége, valamint a törvénytelen születések növekedése szomorú jövőt tár a jámbor lelkipásztor lelke elé.

Még szomorúbb a kereskedői és iparos ifjúság helyzete: — főleg nagy városban. Ezeknek vallásos igényeit egyszerűen semmi sem szolgálja, sőt életviszonyaik, melyeknek kénytelenek meghódogolni, a bűnnek és érzékiségnek béklyói számukra. Míg a középiskolák tanuló serdültebb korában is nyernek vallásos irányítást, addig az inas, de még a kereskedelmi iskolák látogatói is ezt teljesen nélkülözik. Még a husvétii gyónás és áldozás elvégzéséről sem történik gondoskodás, míg más oldalról élet-

viszonyai mindinkább elhódítják Istentől és egyháztól és teljesen kiölik lelkéből a vallásos érzést.

Rombolólag hat az ifjú munkásra a *szociáldemokrácia*. Alig vonul be az üzlethelyiségbe, néhány hónap elegendő ahhoz, hogy még a legvallásosabb ifjúból is kiölje a vallást. Kineveti hitének szentségét és gúnyosan utasít vissza minden vallásos befolyást. Ó mennyi ifjú megy ilyenén módon tönkre!

De ha nem is nyög az ifjú a szociáldemokrácia igája alatt, házi viszonyai sincsenek rá sokkal jobb hatással. A törvény tiltja ugyan a vasárnapi munkát, de az ünnepekről nincsen intézkedés, sőt az inasok sok helyen vasárnap is dolgoznak s legtöbb helyen a törvény intézkedése dacára sem jut idő a vallási köteleességek teljesítésére. Az üzletek és kereskedők inasai vasárnap délelőtt is munkában állanak. Hozzá kell még gondolni a szülők nemtörődömségét, az ipariskolák romboló hatását, akkor ha fájdalmas is de könnyű belátni, hogy mért válik az iparosság, munkásság és kereskedői világ vallástalanná, vallásgyűlölővé. Itt-ott jobbak lehetnek ugyan a viszonyok, de csak kisebb körökben, ami ugyan nem változtat a helyzeten.

Ezek után hogyan gondolható el, hogy a munkás ifjúság és a kereskedői ifjúság a gyakori szentáldozást gyakorolja? Némi kis vigaszt nyújt ugyan a most kikerülő ifjúság lelkesedése és buzgalma az Eucharisztia iránt, mely a közeledő férfikor veszélyes éveiben erős fegyver. De a fejlődő ifjúság helyzete mindamellett rendkívül aggasztó. Összetett kezekkel várjuk tehát a jobb időnek elérézését? Korántsem! Mint katolikus papok tanítványai vagyunk annak, aki mondotta: «Tüzet jöttem bocsátani a földre s mit akarnék egyebet minthogy felgyuladjon.» Minél nyomorúbbak a munkás ifjúság viszonyai, annál megokoltabb a gyakori szentáldozásra való felhívásunk, mert rajta fordul meg minden.

Doutreloux lüttichi püspök 1887-ben Don Boschohoz fordult, hogy rendtársaival Lüttichben megletelepedjék. Don Bosco kész volt rá és ezt felelte: Püspök Uram, a sok megkeresés között csupán azért hajlok az önére, mert Lüttich az Eucharasztia városa. Ahová csak rendtársaim mennek, mindenütt különös erővel tisztelik a legm. Oltáriszentséget és sürgetik a gyakori szentáldozást, mert *ezen fordul meg minden.*»

«Sohasem fogom a munkás osztály nagy reformátorának szavait elfelejteni — mondotta a püspök — s kövessük a szent ember intelmeit»

Főtisztelendő Urak! Mi is kövessük az intelmet: ezen fordul meg minden. Mi is akarjuk minden buzgóságunkkal a munkásifjúságot a Szentségi Úr Jézushoz juttatni. Ha csak egy inast, egy legényt, tudunk körünkbe vonni, már azt is tegyük teljes odaadással, mint d'Hulst

vikárius, aki két óráig éjjel után várt, hogy egy éjjeli munkás inasnak gyónási alkalmatosságot nyújtson. Bizony, amikor a karácsonyi ünnepek közeledtek vasárnapokon is dolgoznia kellett a gyárban s szomorúan jelentette, hogy már nem hallgathat szentmisét, akkor a nagybuzgalmú lelkész azt kérdezte: «De a reggelizéshez mégis van idő? No akkor jöjj el ebben a kis félórában, várni foglak.» — «Munkászubonyban?» Kérdé az inas. «Természetesen» felelte d'Hulst. S a kis inas eljött, mocskosan, munkászubonyban, a lelkész már várta. Részesítette az Oltáriszentség vételében és szívére kötötte: «Siess most vissza a gyáradba és a hálaadást végezd el útközben» — Mi volt az eredmény? A mechanikus inas szerzetes lett.

Hámozzuk ki ebből uraim mindenekelőtt azt a tanulságot, hogy minden körülményt kell tekintetbe vennünk és mérlegelnünk, hogy megkönnyítsük az ifjúságnak az Oltáriszentséghez való járulást. Ne kívánjunk túlsokat, elégedjünk meg a legszükségesebbel és vigasztaljuk magunkat azzal a tudattal: A szentségek önmagukból árasztják ki erejüket — *ex opere operato*.

Más hathatósabb eszköz e téren nincsen, mint egyesületek alapítása. Egyesületekben az előadások és könyvek révén felvilágosítást és lelkesítést, a közösség révén pedig erőt és bátorságot nyernek az emberi félelem leküzdésére. A falusi ifjúság részére e célból szükségesek a «Legényegyesületek» városokban pedig az iparos és kereskedői egyesületek.

A név itt mellékes: akár egyesületek, akár szövetségek vagy kongregációk; a szabályok lehetnek a helyi viszonyok szerint változók, de mindannyinak igazi katolikus alapra kell helyezkednie; mind-egyiknek tagjaiban a gyakori szentáldozás megszeretését kell ápolni. Sok okos belátás és körültekintés kívánatos. Ne szaporítsuk a szabályilag előírt közös áldozásokat, melyek talán a belépni akarókat visszajeszti, a buzgókban pedig munkájukkal és életkörülményeikkel való összeüt-közést idéznek elő, inkább az isteni kegyelem, a lelkiatya vagy prézes okos befolyása és kioktatása vonzza a lelkeket az eucharisztikus Úr Jézus közelébe. Nagy eredménnyel járna az egyesületek kebelében az *eucharisztikus szakosztályok* alakítása. P.—Sch.—

Az I. század végén az apostoli tanítványok hősiés vértanúja, szent Ignác antiochiai püspök így inti hiveit: «Buzgólkodjatok és lépjeteek gyakran az Úr asztalához, mert ha buzgósággal teszitek, úgy megtörik a sátán hatalma, ki mindent a bűnre fordít».

LÁTOMÁS

Ki vagy, ki a sötétségen
 Biztos utat mutatnál nekem?...
 Üdvözölve légy!
 Napkeleti csillag fénye,
 Megtört szívek nagy reménye:
Oltáriszentség!

Elgyötört a fájdó bánat,
 Hogy a lelkem nem találhat
 Vigasztalást még!?...
 S im' csudásan felfűnik az
 Örökké szent, örök igaz
Oltáriszentség!

Kriszpus festét látom ottan,
 Hallom, hogy szent szíve dobban...
 Ó, dicsértessék!...
 Te vagy e nagy titkok titka,
 Te hófehér, kristálytisztá
Oltáriszentség!

Napkeleti csillag fénye,
 Megtört szívek nagy reménye
 Üdvözölve légy!
 Leborulok, hiszek Benned,
 Legkegyesebb, ó legszentebb
Oltáriszentség!

Halácsy Endre.

Mysterium crucis.

Elmélkedés.

MIKOR PILÁTUS ajkairól elhangzott Jézust halálra adó ítélete, a zsidók győzelmi kiáltásba törtek ki: «Egy lázadóval kevesebb... Eltettük útból az alkalmatlankodót...» S rögtön, minden késedelem nélkül előteremtették mindazt, ami a rómaiak szokása szerint a keresztrefeszítés kellékei közé tartozott: a keresztet, szögeket, kalapácsot, köteleket, fogókat, létrát, ecetet, szivacsot, mirhával kevert bort. Krisztus pedig megkötözve, töviskoszorúval a fején, könnyekkel szemeiben, véres verejtékkel áztatva, ütlegekkel elborítva, sebekkel telve, összekínzott testtel, lelkében halálos szomorúsággal, elhagyatva mindenkitől, várja-várja, hogy a keresztet előhozzák.

Lelke föl száll mennyei Atyjához: «Tudod, Atyám, hogy neked engedelmeskedtem, mikor a jászolban világra születtem, midőn a pogányok közé Egíptomba menekültem. Most érkezett a régóta várt idő, hogy engedelmeskedjem Neked a halálig s pedig a kereszt haláláig».

Jézus kereste a keresztet, e gondolatnál járt, ez volt szívébe vésve, hogy soha felejteni nem tudta. S ime, most előtérbe kerül maga a kereszt...

Üdvözlégység szent kereszt, minden cédruserdők legdrágább fája, melyet századokon át kerestek, mely felé annyi sóhaj s könyörgés repült a megváltás után esengők kebléből... Üdvözlégység, ki az imádandó Szentháromság szent végzéséből arra lettél kiszemelve, hogy oltár légy, melyen Főpapunk bemutatja világot megváltó, Isten szívét kiengesztelő áldozatát!

Te hatalmas győzelmi jelvény, melyen nagy harcosunk, a seregek Ura, Istene diadalmi zászlaját lengeti. Magasba emelt világító oszlop, melyen a világ világossága akar tündökölni, hogy utat mutasson az élet sötét ösvényein a mennyei révpartok felé; Te éles s öldöklő kard, mely az Isten fiának kezében villog, hogy legyőzze vele az üdvösség pokolbéli elleneit.

Meglátta Jézus a keresztet, megcsókolta, szívéhez szorította a szent fát. Szerette a keresztet, átkarolta s vitte; vérével öntözte, sebeivel, öt piros rózsával borította, hősiecs lelkének illatával elárasztotta.

S mikor fölemelkedik a magasba a Kálváriahegyén a dicsőséges szent fa, rajta drága testével, égi gyümölcsével, Jézus vérző testével s a gyűlölség s elvakultság viharzó tengere körülötte lecsillapodik, odaállok a szent Szűz és egy-két jólélek társaságába, az Isten végtelen szeretetének ígézetébe. Fölvetem rája könnyes szememet s esdve könyörgök föl hozzája: «Csak egy cseppet, Uram, csak egy cseppet kiharmatozó piros véredből az én szegény, tépett lelkemre».

Jézust a keresztfán a kínok s a gyalázat özönében való halálra szánták ellenségei; de Ő onnan az örök élet dicsőségének mezébe öltözött tündökölni szerte a világba. Minthogy a szent fát, mint Isten akaratát s kegyelmét az ő kezeiből vette, az Atyaisten tekintete örömmel s a bűnös embereken szánakodva pihen meg rajta; az angyalok lángolnak elragadtatásukban; a gyötrődő s vétkeik súlya alatt görnyedő lelkek irgalmat esdve kúsznak hozzája.

Az ég felhői közt, a mennyei Atya oldalán ülve, uralkodva élők s holtak fölött, lenyűgöző hatalma s ereje, de itt meghódít s szeretetre gyúlaszt leereszkedő szerény alázata, kimeríthetetlen jósága.

Míntha Jézus is inkább ezt a dicsőséget kereste volna, mit a keresztfa nyujt s nem azt, melyet isteni méltósága. Mikor a Táborhegyén az ég pompázó méltóságában tündökölt, csak három tanítványát vette maga mellé.

De mikor a keresztet hordozta, hogy bebizonyítsa, mennyire óhajtott e szomorú és drága dicsőséget, kilép a nyilvánosság terére, a homályból a napfényre, a rejtekből az emberek társaságába, a pusztá magányából egy nagy város nyüzsgő zajába. Nem is volt soha egy fejedelemnek annyi bámulója, udvarlója, kísérelője, mint a keresztfán pihegő

Krisztusnak. A világi nagyság haloványodásával eltűnnek a trón körül a szolgálattelkek, de Jézus keresztyéjéhez zarándokolni fog minden idők nép-sége egész a világ végezetéig...

Krisztus előtt a kereszt a gyalázat fája volt, Krisztus után a kereszt a dicsőségnek, az érdemnek s a nagyságnak kitüntető szimboluma. A kereszt fölkerült a tornyok ormára, hol a napsugár első csókja érinti s a napalkonyat biboros köszöntése illeti; ott ragyog a koronák tetején s a trónok ormán, a templomok szentélyében s az iskolák falán; uralkodók, hadvezérek s művészek mellén diszeleg s a műhelyek s földművesszobákban virágok közt pihen; az útszéleken az arra menőkre tekint le áldástosztó szemekkel, a temetőben nyugvók álmát őrzi a föl-támadás édes reménységével; fölkeresik a csüggedők, szegények, betegek és árvák s forró csókjuk zápora fejezi ki az iránta érzett rajongást s hálát.

Honnét e nagy változás a kényelemhez, a pompázó hiúsághoz s a dicsőség biborához szokott világban, holott a kereszt fájdalmat, lemondást jelent s a szenvedések s könnyhullajtások árjába mélyed? Mikor a keresztet ölelem szívemhez, meg kell hékélnem a fájdalommal, testvéreimmé kell fogadnom gyötrő ellenségeimet, a szégyent, bánatot, üldöztetést?

Mert mindenki, aki hozzásimul a kereszthez, közelébe jut Krisztusnak, az élet s halál urának, az ég s föld kormányzójának, az angyalok királyának.

Akinek hatalma végtelen, ereje megmérhetetlen, akinek fénye gyújtja lángra a napot s csillagokat, lehelete teremti a millió emberi lelket. Jézus szenvedése, fájdalmas keresztútja, halála átváltozott boldogsággá, örömmé, örök életté: így lesznek az ő keresztyének tisztelői, hűséges követői mennyei vigasságának részeseivé...

Én lelkem, hajtsd rá fejedet a keresztre, arra a szelid, töviskoszorúzott isteni főre, a kereszt halottjának fájdalmas öt sebére. Szánjad azokat, kik másutt keresik üdvösségüket s ennek a drága fának kidöntésén fáradoznak.

Jobb neked, ha halálos ágyadon a szentelt gyertya sápadt fénye a keresztet világítja meg neked, melyet hidegülő kezeidben szorongatsz s a keresztben a te Urad arcát hozza emlékezetedbe. Nem ér föl a világ összes dicsősége azzal a szived mélyén fölcsendülő sugallattal, melyet a te Megváltód intéz hozzád: Térj hozzám sokat gyötrődött, szegény lélek; sokat szenvedtél értem, mert szeretted, most légy boldog örökké... örökké...

Lukácsy István.

A gyakori szentáldozás és a katolikus nagygyűlés.

NOVEMBERBEN lesz a katolikus nagygyűlés s így valószínűleg az idén sem lesz eucharisztikus körmenet. Pedig maga ez a fönséges körmenet igen sokakat vonzott a nagygyűlésre s igen alkalmas volt, hogy a lelkekben élő hit és hódolat az Eucharisztia iránt hitvallói kifejezést nyerjen.

Van azonban még egy módja, amellyel ez a benső hit és hódolat kifejezést nyer. S ez értékesebb a másiknál. *Legyen a kongresszus szentmiséin sok-sok szentáldozó.* A budapestiek mindenesetre gondoskodni fognak arról, hogy szentgyónáshoz jussanak. De azt nem lehet kívánni, hogy a budapesti papság a tömegesen érkező vidékieket is meggyón-tassa. *Ép azért gyóntassuk meg a hiveinket otthon,* buzdítsuk őket, hogy egy se menjen a nagygyűlésre anélkül, hogy ott áldozni ne akarna. A hivek buzgósága, a sok szentáldozás meg fogja szerezni a kegyelmet, hogy a nagygyűlés megbeszélései az egyházra hasznosak legyenek és az életben gyakorlati megvalósulást nyerjenek.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a papok, kik nem juthatnak mise-mondáshoz, szintén résztvegyenek a közös szentáldozásokon.

Harkabusz.

A MONSTRANCIA.

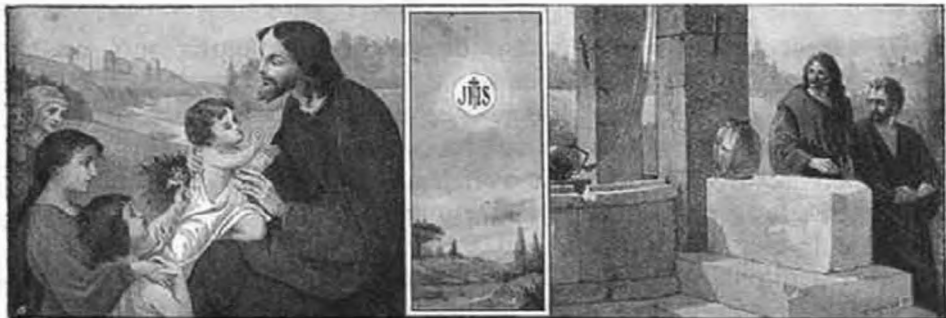
Mi van körültem, Istenem mi van ?

A monstrancia — ékes, lángoló.
Kék tömjénfüstben halk arany-folyó.
Szem. Isten szeme. Méltóságos Nagyúr,
Ki cirádás trónján ül szóltanul.
És néz... és vár. Fenséges, komoly,
Mint gyászmenetben, ki sírni nem tud,
Mint sápadt arcú, hallgató kerub,
Kinek kezében viaszgyertya ég.

S figyel énekre, csendes szívverésre,
Szíveket les és szívekbe néz be
S éberen hallgatja szelid papét.
Gyengéd, engedelmes, ki a pap szavára
Nagy fehér szemét kerekre tárja
S a lila fényben enyhén mosolyog...
Mosolya égi, borut edesítő,
Mitől mosolyog pap s hívő
S mosolyognak a márványoszlopok.

Ivanczi Zoltán.

JÉZUSOM, ÖRÖMÖM

Rovatvezető: DR. SZYLLABA EMIL.

Lelkiismeretvizsgálat a szünidő végén.

ELMULT A SZÉP SZÜNIDŐ, melyben inkább csak játék volt a dolgod, hasonlóan öszüleinkhez a paradicsomban, akiknek minden munkájuk oly kedves és könnyű volt, mint a gyermeknek a játék. Az Úr Isten szívesen adta öszüleinknek a paradicsomi boldogságot: örömmel nézte a te szünidei kedvteléseidet is, ha azok közben rosszat nem tettél. Igen, az Úr Isten örült a te örömeidnek, mert végtelenül jóságos. Ezt folytonosan láthattad a szünidőben is. Nemcsak levegőt teremtett, hogy lélekzetet vehess, hanem a levegőt benépesítette éneklő, ragyogó tollazatú madárkákkal is. A madarak szükségesek ugyan, mert a kártékony rovarokat pusztítják: ámde pusztítanak akkor is, ha némák lennének. Nem volna szükséges, hogy énekeljenek. Csakhogy az Úr Isten mégis akarta, hogy szép hangjuk legyen. Miért akarta? Azért, mert a madarének tetszik neked és jókedvet szerez neked. Hogy nagyon hosszadalmas ne legyen a beszédem, csak a virágokat említem még. Tisztítják a levegőt, melyet a mi leheletünk és az állatok lehelete elront. Úgy-e, hogy az iskolában, otthon is, ha soká vagytok és az ablakok nincsenek nyitva, rossz a levegő? Leheletünk rontja el. Az Úr Isten a fákat, növényeket, virágokat rendelte, hogy megtisztítsák a levegőt. Ámde ezt a virág akkor is megtenné, ha nem lenne ragyogó szép ruhája és illata. Miért adta nekik ezeket az Úr? Azért, mert a szép virág és annak illata tetszik neked és jó kedvet szerez neked. Látod, hogy az Úr Isten szereti, ha jó kedved van. Ezért mondom, hogy az Úr Isten örült a szünidőben a te örömeidnek.

Gondoltál erre az elmúlt két nyári szünidei hónapban? Voltál-e hálás az Úr Istennek e jóságáért? Szereztél-e sok örömet a jó Istennek

a tőle kapott sok örömet? Jártál-e buzgón a templomba, ahol az Úr Isten, minden örömed adományozója, a kenyér színében lakik? Hiszen sok időd volt erre! Készítettél-e te is gyakran paradicsomot a te szívedben a kegyes Úr Jézusnak azzal, hogy gyakran áldoztál? Ha igen, örülj, mert akkor a te szereteted volt Jézus szemében a legszebb virág; a te imádságod volt neki a legkedvesebb madárral; pihent nálad, mint ahogy te is megpihentél az iskolai munkától.

Ha pedig talán meglepedtektél volna a szünidőben az Úr Jézusról, bánd meg és pótolj ki a most megkezdett tanévben. Bánd meg, mert nagy kincstől estél el: hiszen épen a szünidőben mutathattad volna ki legjobban szeretetedet, akkor nem biztattak az iskolában szentáldozásra és nem kényszerítettek tanítói szentmise hallgatásra. De azért kétségbe ne ess: az Úr Jézus életben hagyott, hogy az új iskolai évben jóvá tégy mindent.

Jézussal járj iskolába!

ÚGY KÉPZELD, mintha az Úr Isten most, szeptember elején, ezt mondaná neked és veled együtt minden iskolásgyermeknek: «Gyermekeim, eleget pihentetek, vigadoztatok, most már menjetek dolgozni, azaz tanulni! Egyidőre kis paradicsomban hagytalak a szünidőben, de jól tudjátok, hogy ez az élet nem paradicsom, hanem siralomvölgye, amint azt mindennap imádkozzák a szentmise után az én áldozópapjaim. Összüleitek vétkeztek, azért elhomályosult az elmétek s azért vagytok tudatlanok. Ámde szüleitek is akarják, hogy okosak legyetek — mert szeretnek titeket: én még jobban kívánom, hogy okosak legyetek — mert szüleiteknél is jobban kedvellek titeket».

Mikor az Úr Isten e szavakat mondja, minden jó gyermek hálát ad az Úr Istennek a szünidőért; hálát ad azért is, hogy tanulhat és okosabb lehet és elindulnak az iskolába. Sokan azonban kelleetlenül mennek; megint sokan elbujni próbálnak az Úr Isten elől, mint valamikor Ádám a paradicsomban: ezek a lusta gyerekek; ők azt szereinek, hogy mindig legyen szünidő. De akkor hogyan juthatnának a mennyországba, ahol az az Isten lakik, aki végtelenül okos; vele a boldogságos Szűz Mária, aki a legokosabb Szűz; az angyalok, akik az égnek és a földnek majdnem minden titkát ismerik és a szentek, akik mindnyájan csodálatosan okosak? Hagyjuk ezeket a lusta gyermekeket és nézzük a jókat, a szorgalmasakat!

↓
Jól látnak szemeim? Ki az a szegényes öltözetű, de gyönyörű fiú, aki legelő siet az iskolába? Mezitláb jár, de ha szemébe nézek, úgy

veszem észre, hogy királynál is több. A gyermekek mind szebb és jobb ruhában vannak, mint ő, mégis boldog mindenik, ha közelébe férközhetik és csak ruhája szegélyét is megérintheti. Ó igen, tudom már, ki vagy! Te vagy az, kinek képét régen-régen csókolgatom! A te képed volt az első, melyet édesanyám nekem megmutatott. A te életed volt az első történet, melyet ártatlan gyermeki szívvel és boldog örömmel hallgattam a legédesebb földi ajakról, édesanyám ajakáról! Tudom, ki vagy: te vagy Jézus, az élő Istennek a Fia!

De hát Jézusom, iskolába akarsz velünk járni? Mit tanulhatsz ott te, aki mindent tudsz? Hiitnant fogsz tanulni? hiszen a keresztény katolikus vallást te adtad nekünk! Nyelvet? hiszen a te segítséged nélkül nem tudunk beszélni sem! Földrajzot, természetrajzot? hiszen csak te egyedül ismered teljesen a földnek minden titkát! Számtant? senki sem tudja megszámlálni az ég csillagait és a tenger vízcseppeit, csak te! Jézus pedig csak jön az iskolába, hogy példát adjon nekünk, kérő szavával szorgalomra, jó magaviseletre buzdítson minket.

Álom ez vagy igazság? Kedves gyermekem, álom is, de igaz is volt körülbelül 1906 évvel ezelőtt. Úgy-e dobog a szived, mikor arra gondolsz, hogy kéz-kézbe jársz Jézussal iskolába? Látod, a názareti iskolába nem egy, hanem sok gyermek járt vele úgy. Mert tudd meg, nem a mi időnkben van az először megparancsolva, hogy a gyermekeknek iskolába kell járniok; nemcsak mostanában büntetik meg a szülőket, ha nem taníttatják gyermeküket. Megvolt ez már a zsidóknál is. Szűz Mária és szent József pedig engedelmeskedtek az elüljáróság parancsainak, azért Jézus a többi gyermekkel iskolába járt. Milyen kis falusi iskola volt az! Bizonyára kis szoba, padok, képek nélkül; a tanulók körülülték tanítójukat. Jézus még sem röstelt ilyen kis falusi iskolába járni.

El tudod gondolni, hogyan viselte ott magát? Hogyan imádkozott tanulás előtt és utána? Mennyire figyelt tanítás alatt! Ha valamelyik tanuló társa lusta volt, vagy csintalanságot akart elkövetni, Jézus szomorúan, de jóságosan ránézett, és a gyermek megjavult. Ha pedig eljött a szombat és a zsinagógába mentek istentiszteletre, minden tanuló szeme Jézuson függött, róla lesték el, hogy miképpen kell imádkozni és nem rosszkodott senki: imájuk hasonló volt az angyalokéhoz, akik láthatatlanul Jézus körül arca borulva imádkoztak.

Hogyan viselted volna magadat, ha te is azon gyermekek közt lettél volna? Jobban, mint a mult iskolai évben vagy azelőtt? Ájtatosabb lettél volna az iskolai imában és istentiszteleten? szorgalmasabb a tanulásban? jobb magaviseletű tanítód és társaid irányában? Biztosan tudom, hogy igen. És ha neked Jézus ma azt mondaná: Veled fogok iskolába járni, ha eddigi hibáiddal felhagysz — kész lennél a javulásra?

Nagyon rossz gyermeknek kellene lenned, ha még sem lennél rá kész. Szived bizonyára azt mondja: Nagyon szívesen javulnék meg, ha ez a nagy szerencse érne; ha Jézus velem járna az iskolába, nem is tudnék hibát elkövetni. Azonban Jézus szavadon fog és hogy mindenképen megtegyed, amit most magadban gondoltál, sokkal nagyobb szeretettel jár veled iskolába, mint zsidó tanuló társaival. Rá is szolgál, mivel nem vagy zsidó, hanem keresztény. Tehát miképp akar veled iskolába járni?

Gyakran áldozol, tán tagja vagy a Gyermek Eucharisztikus Társulatának? Ha nem vagy tagja, jól teszed, ha belépsz, mert leginkább ezekkel jár iskolába Jézus. Ha választanod kellene aközött, hogy Jézus melletted legyen, mint a názáreti zsidó gyermekek mellett és aközött, hogy szivedben legyen, mint a szentáldozáskor történik, melyiket választanád? Nemde nagyobb dolog, ha benned van! Akarsz-e Jézussal kézbe járni iskolába, mint a názáreti gyermekek, vagy úgy, hogy lelked az ő lélkét, az ő lelke meg a tiedet ölelje át a szentáldozásban és mondja: «Most jer az iskolába és viseld magad oly csendesen, figyelmesen, jószágon, mint én a te lelkedben!» Mit kívánsz jobban: Jézus arcát látni, vagy szivedet az ő isteni Szívébe tenni? A zsidó fiúk arcát látták és jól viselték magukat — te isteni Szívét nyerted el a szentáldozásban: még jobban viseld magadat. Nem járhat szíved Jézussal testi lábakkal, de ha gyakran áldozol és az iskolában rá gondolsz, úgy elvezet téged oda, hová jó hitoktatód és tanítód vezetni akar, tudniillik a szép mennyországba.

Gyakran áldozó gyermek! ne feledd, hogy nagyobb szerencse ér a szentáldozásban, mint a názáreti fiúkat. Azért hálásabbnak is kell lenned. A tanulás előtti és utáni imádságban, valamint a szentmisén tekint magadba: Jézus imádkozik benned! Tanulnod kell? Légy szorgalmas, vigyázz a tanításra: Jézus benned van s jutalmul oly édességet éreztet veled, mintha édesanyád valamely jó cselekedeted után megsimogatna és mondaná: «Gyermekem, ezt jól tetted! én örülök!» Tanítóról úgy gondolkozik az Úr Jézus a lelkedben, hogy őt, mint helyettesét, tisztelned kell; társaidat pedig szereti, hibáikat, melyeket ő ellene vagy ellened elkövetnek, megbocsátja.

Ime, gyermekem, álom is, de igazság is, hogy Jézus a mennyi Atya akaratából iskolába kíván veled járni. Sokszor szépet álmodol; egyszerre fölébresz s látod, hogy csak álom volt. Itt nincs úgy. Elképzeld, hogy Jézus siet a gyermekekkel tanulni s mikor ezen elgondolkoztál, úgy találod, hogy valóban úgy van, csak gyakran kell áldoznod és nem szabad elfeledned, hogy szivedben lakik. Ó, hogy erre nem gondoltál a múlt évben! Pedig akkor is szivedben volt s elkísért az iskolába. Te pedig úgy tettél, mintha nem akartad volna őt észrevenni. Így lesz ebben az iskolai évben is? *Dr. Szyllaba Emil.*

EUCHARISZTIKUS SZÖVETSÉGEK.

Kedves tagok!

ÜJRA MEGNYILNAK az iskola ajtai. Bizony ismét iskolába kell járni. Az Úr Jézus azt mondja: Imádkozzál és dolgozzál. A te dolgod a tanulás, végezd tehát szívesen. Sok-sok szerencsét kívánok hozzá. *A gyermekszövetségi tagok legyenek az első tanulók!* Minő öröm lesz az a jó Jézus számára, aki áldásával segít téged a tanulásban.

A szövetségi érem immár készen van. Igazán gyönyörű. Minden tag boldogan fogja mellén hordani körmeneteken és szentáldozásnál. Külön kellett rajzoltatni és csináltatni, ami sok pénzbe került. Nektek, édes gyermekeim, azért nem kell sokat érte fizetni. Csak 15 krajcár (30 fillér) az ára.

Takarékoskodjál, hogy minél előbb megvehesd s fehér csokorszalagon kebledre tűzhesd.

Szepesolász. Csak most jutok hozzá, hogy új tagjainkat üdvözljem. Bizonyára sok új tagot szereztek iskolaév elején. Apostolok legyetek!

Dénesd. Mennyire várom, hogy belépjetek a szövetségbe! Hiszen ti szeretitek az Úr Jézust. Kérjétek meg a tisztelendő urat, hogy irasson be benneteket.

Felsőleszété. Örömmel vettem fel az új tagokat. Bizony kár, hogy nem tudják szegénykék kis újságunkat olvasni. De majd az Úr Jézus kegyelme kipótolja.

Muzsla. Ugy-e megsirattátok a jó tisztelendő bácsit. Én is. Az Úr Jézus küldte el, hogy máshol is az Oltáriszentséghez édesgesse a gyermekeket. Ti már ismeritek az Úr Jézust, maradjatok tehát hűek hozzá, menjétek buzgón áldozni! Mennyire örül majd az elment tisztelendő bácsi, ha meghallja buzgóságtokat! Úgy hallok, hogy már nálatok egy másik tisztelendő úr van. Kérjétek meg édeseim. Ő is fog szeretni benneteket, gyóntatni és a szentáldozáshoz vezetni! Isten veletek!

Akik júliusban és augusztusban nem kaptak kis újságot, kérjék most. Eltettem számukra.

Jézusom, örömöm egy példánya 4 fillérbe kerül.

Az új, szövetségi érem remekül sikerült! Ára 30 fillér.

FESLŐ BIMBÓK

A kis kócos Kati.

NÉM TUDJA ám az olyan gyermek, ki mindég a jó anya keze alatt élt, hogy mi az, teljen elhagyatva, gondozatlanul felneveikedni! Mennyi verés, mennyi ütleg jár ki az ilyennek minden falatért! Koldulni kell, de ő abban is alig részesül, amit koldult. Teste, lelke elvadul, elszennyesedik és nincsen aki szelid kezével rendbehozná, oktató szavával jóra tanítaná. A szegény kis kócos kati ilyen gyerek volt. Hogy ki volt atyja, anyja, senki sem tudta. Mondták, hogy a verklisné úgy lopta valahol.

A neve se volt más, mint Kócos Kati. Így hita Berencs városka apraja-nagyja. Sokszor meg verset is csináltak rá a pajkos gyerekek: jaj be kócos ez a lány! Ezer lyuk a szoknyáján. Gyere Kati megfésüllek, bottal végig hegedüllek. Meg más ilyen cifra verseket, amit aztán úton-útfélen a szegény kis teremtés fülébe nótáztak. De meresztett is olyan vad szemeket azokra, kik így megisztelték, hogy látszott rajta: mindjárt kikaparná a szemüket, ha merné. De nem merte, mert ott állott mellette a nagy csontos, gonoszlelkű verklisné és forgatta a verklit. Aztán hátblökte Katit és így szólt: most menj és kérj pénzt!

Jaj volt neki, ha keveset hozott! A házakba is be kellett mennie és így szólni: szegény kis árva vagyok, könyörüljenek rajtam! Az emberek adtak is neki, mert megsajnálták, olyan részvétgerjesztő volt szegényes külseje. A verklisné aztán elfszedte tőle a pénzt és elitta a nagy-részét.

Így ment ez egy darabig, míg egyszer a sok ital megölte a nagy verklisnét. Szivszélhűdés következtében hirtelen meghalt, mikor egy nagy vásár alkalmával Kati különösen sok pénzt kapott és ő aztán különösen sokat ivott. Szegény kis Kati magára maradt a verklivel. A verklisnének nem volt senkije és így az az örökség a kis lányt illette. A verklinek hamar akadt is gazdája egy félkezű koldus személyében, ki egyszerűen elillant vele. A kislány aztán gazdátlanul csavargott a vásárban. Mikor beesteledt, a vásártér teljesen üres lett. A kis Kati belátta, hogy ott nem maradhat. Hát csak ment, ment — a hold után. Az épen felkelt és búbajos szépen ragyogott a keleti égszélen. A kis lány pedig nagyon szerette a holdat. Mert egyszer, de tán többször is, ha Kati kérdezte a verklisnétől, hol van atyja-anyja, azt vetette oda nagy haragosan:

a holdban. Hogy a csontos asszony nem az ő anyja, azt is eleget halhatta a kis lány, ha a verklisné mámorában elmondta: senkim sincs a világon, ez a kócos se az én lányom!

Kati amint megpillantotta mostani elhagyatottságában a szép fényes holdat, mindjárt elhatározta, hogy addig fog vándorolni, míg eléri azt a nagy fényes csillagot. Szaladt tehát ahogy tőle tellett, mikor ebbe belefáradt, akkor meg ment, míg csak a lábai birták. Valami két-három órahosszat vándorolhatott már így az országúton, de persze a holdhoz semmivel sem ért közelebb.

Messzebb van a hold mint hittem és én már oly nagyon fáradt vagyok, gondolta és már majd leragadtak a szemei a nagy fáradtságtól és álomságtól. Körülnézett tehát, hogy hová pihenhetne le. Ekkor meglátott az út mellett egy kerítést és a kerítésen túl egy vadszőlővel sűrűn befuttatott lugast. A kerítésen átmászni ez semmi sem volt neki! Hiszen ha a verklis «üzlet» pangott, akkor a verklisné arra tanította, hogy dézsmálja meg a más kertjét és szőlőjét. Ilyenkor pedig a legmagasabb kerítésen is át kellett másznia, mint a cicának. Most is egy-kettőre átmászott a kérdéses kerítésen, aztán pedig lefeküdt a lugasban egy padra és elaludt. Álmában is azt motyogta: Holdacska, mondd meg hol van az anyácskám? Mutasd meg kérlek! De hamar!

(Folytatása következik.)

Szent Alajos védence.

EGY NÉMET ujságban olvastam a következő esetet: Egy szegény özvegy anyja erősen panaszkodott jóakarójának rossz kis fia miatt. «Mit csináljak ezzel a rossz gyerekekkel» — mondotta könnyezve. «Ajándékozza oda szent Alajosnak» — felelte az úri nő. — A szegény anya erre bement a templomba, szent Alajos szobra elé térdelt és buzgón, sokáig imádkozott.

«Jól imádkozott — beszél az úri nő — mert mikor évek után a a templomban szent beszédet hallgattam, a pap a szószékről tudomására hozta a népnek, hogy egy fiatal pap első szentmiséjét fogja a jó Istennek bemutatni.

A fiatal pap az egykori rossz fiú volt. Szent Alajos, kinek édes anyja felajánlotta, megjavította és az Úr Jézus papjává nevelte.

Röptében a nagyvilág körül.

A **szent jobb diadala szent István napján.** A szentélyeket építő és nemzetalapító Szent István első király jobbja az idén régi legendás dicsőségének fényében tündöklött augusztus 20-án. Magyarország hercegprimása lépett nyomában. Egyházi és közjogi méltóságában az egész nemzet hódolatát vitte a Szent Jobb színe elé. Dr. Várady Árpád győri, Mikes János gróf szombathelyi megyés püspökökkel együtt a világi és egyházi méltóságok legkiválóbbjai kísérték tüneményes diadalában a drága ereklyét, melyet a budavári várkápolnából a koronázó templomig terjedő útjában a Budapestről és vidékről idesereglett ezrek lelkes és áhítatos hódolata fogadott. Az Oltáriszentség mindinkább növekvő megbecsülése és megértése nyomában a hitélet erős lendületnek indult. S ez a fejlődő és ébredő hitélet szent István nagyságát is jobban tudja értékelni. Amely nemzet megszűnik őseit, nagy elődjeit, sőt megalapítóit, erényben, áldozatkészségben, erkölcsi és politikai nagyságban utólérhetetlen nagyjait tisztelni, az megérett a pusztulásra. Szent István tisztelete nem halt ki a magyar nemzet lelkében. Sőt emelkedőben van és fokozottabb mértékben érleli meg a nemzet gondolkodó fiával, hogy csak azon erkölcsi értékek, csak azon szentélyek áldása és ereje fogja a második ezredévet élő nemzetet fenntartani és éltetni, amelyek az első évezred történelmét felépítették.

Szent István napján átértéztük és megértettük az igazságot, hogy Magyarország csak keresztény, Krisztust imádó, szenteket tisztelő keresztény lehet.

Linz—Metz. Majdnem ugyanabban az időben, augusztus második felében voltak az osztrák és nagynémetek kath. nagygyűlései.

Az osztrák németajkú katolikusság Linzbe gyűlt össze. Linzet katolikus hitélet, multja, hatalmas, az újkor áldozatkészségét dicsérő dómja tette alkalmassá e nagy napok tartására. A püspöki kar, a katho-

likus társadalmi és hitélet kiválóságai jelentek meg a nagygyűlésen, melyen dr. Porcer József, Bécs város első polgármestere elnökölt és 15—20 ezer katolikus tüntetett hitének igaza mellett. A legnagyobb súlyt a szervezkedésre, központosításra fordítottak, melyektől az eucharisztia áldása mellett az osztrák katolicizmus erős fellendülését várják.

Metz ősi falai között a német császárság katolikusai gyűltek össze nagygyűlésre. Ezeknek nagyszerűsége már közmondásszerű. Sokszor százezerre menő embert hoznak egybe, ahol az egyesületek sokasága, nagysága, kápráztatóan pompás felvonulása olyan katolikus tevékenységnek a jelei, melyek mindenkit, de főleg a német katolikusokat boldog öntudattal tölthetnek el. Sokat foglalkozott az idei nagygyűlés a hitélet mélyítésével, miután a társadalmi szervezkedés már régóta virágzóban van. Kolping, a kath. legényegyesületek nagy alapítójának százéves születési jubileuma és Konstantin császártól adott keresztény békének 1600-ik évfordulója került a nagygyűlés homlokterére.

Linz is, Metz is mindenekelőtt arról beszélnek, hogy az egyház kétezer évvel a vállán ifjabb, erőteljesebb, fejlődésre képesebb, mint valaha.

EGYESÜLETI ÉLET.

Erzsébet királyné emléke. Az Örökimádás templomban, mint Erzsébet királyné fogadalmi templomában *szeptember 10-én*, a megboldogult nagy királyné halála napján ünnepies requiem lesz, melyet valószínűleg püspök fog tartani. Míg a nemzet sok pénz árán sem volt még képes a szeretett királyné emlékét megörökíteni, addig a vallásos lelkület állandó összeköttetésben van a felejthetetlen királyasszony emlékével, melyet az Erzsébet fogadalmi templom, annak előcsarnokában elhelyezett bájos szobra és az évenkénti ünnepi requiemek ápolnak.

Hangverseny Vajdahunyadon. Elsőrendű hangversennyel lepte meg a

vajdahunyadi közönséget az ottani Oltáregylet, nemcsak azért, mert főt. Járossy Dezső, az országos híri zeneakadémiai tanár szerepelt, akinek szereplése már magában is kiemeli ezt a hangversenyt az átlagból, hanem azért is, mert a többi szereplők is a java tehetségekből kerültek ki. Járossy Dezső kiváló zenetudása, nemkevésbé gazdag érzéke a zene iránt, amelyekhez a gyakorlati kiképzés is hozzájárul, ismereteseek. Ezek őt a magyarországi egyházi zene-renaissance vezérférfiai közé emelik. Énekelt a jeles tenorista, Kovács Károly úr, aki szép és erős hangját művészi tudja moderálni. Ifjú Wilhelmb Ede úr pedig hegedűn játszott

és tehetsége kiváló technikával szépen érvényesült. A többi pontot a vasgyári zene- és énekkar adta. A várakozásnak szintén szépen megfelelt.

A nagyszerű sikerért legfőbb elismerést érdemel a hangverseny eszméjét felvető és sikeréért fáradhatatlanul buzgólkodó nagyszentkatalnai Cseh Lászlóné úrnő, a vajdahunyadi Oltáregyesület elnöknője.

Ilyen vezetőelnök mellett az Eucharistia ereje nyilvánvalóvá lesz.

Az Oltáregyesület által nyerhető búcsuk. 1. Minden társulati tag azon hó valamelyik napján, amelyben a társulatba lépett, *teljes búcsut* nyer, ha töredelmes gyónás és áldozás után a szentatya szándékára imádkozik.

2. Minden tag ugyanezen föltételek alatt *teljes búcsut* nyer Úrnapján vagy annak nyolcada alatt akármely napon.

3. Ugyanezen föltételek alatt *teljes búcsut* nyer minden tag minden hó első csütörtökén.

4. A hó valamelyik napján, melyet kiki tetszése szerint választhat, szintén azon föltételek alatt *teljes búcsut* nyer.

5. Ha a társulati tag halála óráján Jézus legszentebb nevét őszinte bűnbánattal hívja segítségül, ha mindjárt csak szívben is, ha ez szájjal nem történhetnék, *teljes búcsuban* részesül.

6. *Teljes búcsuban* részesül minden tag, ki töredelmes gyónás és

Miatyánk, egy Üdvözlet elmondása és áldozás után bármely templomban a legfölségesebb Oltáriszentséget meglátogatja, ha ez el is van zárva a tabernákulumban és eelőtt a szentatya szándékára imádkozik és pedig a következő napokon:

Boldogasszony szeplőtelen fogantatásának ünnepén (december 8-án); Kísasszony napján, vagyis a bold. Szűz születése ünnepén (szeptember 8-án); Gyümölcsoltó Boldogasszony napján, vagyis Boldogasszony hirdetése ünnepén (március 25-én); Gyertyaszentelő Boldogasszony napján, vagyis Mária tisztulása ünnepén (február 2-án) és Nagy-Boldogasszony napján, vagyis Mária fölvételének ünnepén (aug. 15-én); Mindszentkor (november 1-én); Halottak napján (november 2-án); Szent József (március 19-én); Péter és Pál apostolok (június 20-án); Keresztelő Szent János (június 24-én) és Szent János apostol és evangélista ünnepén (december 27-én.)

7. A bold. Szűz és szent apostolok minden ünnepén a szent gyónás és áldozáshoz való járulás és a legfölségesebb Oltáriszentség látogatása után 7 évi és 7 negyvenedi búcsut nyer minden tag.

8. A 6. és 7. alatt elsorolt búcsukat azon tagok is elnyerik, kik a legfölségesebb Oltáriszentség látogatása helyett a szentgyónás és áldozás után az Oltári Titok tiszteletére 5 Miatyánkot, 5 Üdvözletet és 5 Dicsőséget az Atyának stb. és még eelőtt a szentatya szándékára egy

egy Dicsőség az Atyának stb. végeznek.

9. Minden tag naponként minden jó cselekedeteért 60 napi búcsút nyer.

Akik a *havi egyesületi szentmisén* és szent tanításon résztvesznek, 7 évi és 7 quadrag. búcsút nyerhetnek.

Akik az *esti ájtatosságokon*, akik a *választmányi*, akik a *terjesztőnői gyűléseken* résztvesznek, 7 évi és 7 quadrag. búcsút nyerhetnek.

Teljes búcsút nyerhetnek havonként egyszer azok, akik hetenként 7 órát dolgoznak az ország vagy a missziótelepek szegény templomai javára vagy protestáns vidékeken a körmenetek részére és az egyesület népkönyvtárai javára, csak ajánlják föl munkájukat egy kis ima által a jó Istennek.

300 napi búcsút minden egyes félórára, aki ebben a fentjelzett célokra dolgozik.

Minden békebelezett papot kérünk, hogy évenként egy szentmisét mondjon, a *világiakat* pedig, hogy két szentáldozást ajánljanak föl a megholt tagok nyugalmaért. Ezen szentmisék és áldozások mindenikéhez teljes búcsu van csatolva, amely esedezéséskép ezen lelkekre alkalmazható.

Ennyi, sőt még több alkalom nyílik a társulat tagjainak búcsu nyeresre, mit a hívő és szerető szív kétségkívüli megbecsülhetetlen kincsnek tart.

A **székesfehérvári Oltáregyesület** működéséről a következő érdekes

beszámolót vettük: A székesfehérvári Oltáregyesület még boldogult Steiner püspök alkotása. 25 taggal indult útjára s ma tagjainak száma meghaladja a 3000-et, s adományainak összege, mellyel az egyházmegye szegény templomait valósággal újraöltöztette, bátran tehető százézer koronára. Kilenc éve áll fenn és működik, mint az Oltáregyesület hajtása, az *első áldozókat előkészítő intézmény*. 15—20 intelligens hölgy áll nagybőjt elején munkába, hogy a hitoktatók tevékenységét támogatva sok áldozattal, még több szeretettel tegye méltókká a fiatal gyermekeket arra a napra, mikor első ízben száll lelkükbe az Üdvözítő. Tanárnők, tanítónők, úriasszonyok és intelligens leányok fáradnak kenyérkereső munkájuk után vagy szórakozásaik megrövidítése árán a nagyobbbrészt szegény, egyszerű családok gyermekeinek lelke érdekében. Olyan kedves, apostoli munka ez, melynek láttára egy pogány megtérne, amint az első áldozás napján az apró gyermekek minden egyes osztálya mellett, mint katona az őrhelyén, ott áll az őket előkészítő «néni» s ezekkel együtt veszik magukhoz az élet kenyerét.

A **csurgói Oltáregyesület** is szép virágzásnak indult. 1911-ben alakult meg, mint a veszprémi fiókja 15 taggal. Jelenleg 85 tagja van. A buzgó tagoknak bizonyára lesz gondjuk, hogy a kis csapat még nagyobbra nőjön. Az Úr Jézus kegyelme segítse fáradozásukban.

Oltáregyesület Mohácson. *Keserics* Ferenc apát-plébános kezdeményezésére most alakult meg Mohácson az Oltáregyesület s vele egyidejűleg a katolikus sajtó hölgybizottsága. Az alakuló gyűlésen *Bangha Béla* dr. jézustársasági atya tartott előadást a két egyesület céljáról. Örömmel adunk hírt erről a zászlóbontásról, mely örvendetes jele a

katolikus öntudat ébredésének. Ez a sajtópropaganda, melynek kiindulása csaknem összeesett a mohácsi csata évfordulójával, legyen figyelmeztető szózat, hogy csakis a jóirányú sajtónak, a katolikus sajtónak fölkarolása, föllendítése mentheti meg hazánkat egy második mohácsi véstől. Sajtóapostolok, ki a gátra!

TÖRTÉNELMI TÁR.

Legrégibb szentségi társulatunk.

QÁR SZINTE köztudattá vált, hogy az Oltáregyesülettel azonos célú szentségi társulatok között hazánkban legrégibb volt a *lőcsei* Krisztusteste Társulat, mely tudvalevőleg 1402-ben keletkezett. Pedig a lőcseinél régibb társulat kettő is ismeretes. Egyik a *nagyszombati* Krisztusteste Társulat. Ez 1372-ben alakult meg. De még ennél is régebbi a *pozsonyi* Krisztusteste Társulat, melynek történetével és működésével szándékozunk ezúttal foglalkozni.¹

A pozsonyi szentségi társulatot 1349-ben alapították a város polgárai és tanácsa. Ugyanazon évből valók a társulatnak alapszabályai, miket 1447-ben részben módosítottak. Az alapszabályok megszabják a tagok kötelességeit, a fölvetel módozatait s a társulat vagyongazdálkodását.

A társulat negyedévenként tartotta közös ájtatosságát a szent Márton plébániatemplomban. A kántorbőjtöt követő vasárnapon az esti ájtatosságon, másnap reggel pedig szentmisén tartoznak megjelenni a tagok. Mise alatt egy szál viaszgyertyát ajánlottak föl és 10 fillért adtak a perselybe. Aki ezen közös ájtatosságon nem vett részt, büntetés gyanánt negyedfont viaszt fizetett a társulatnak. A távollevő tagoknak képviseltetniök kellett magukat a társulati istentiszteleten. Az elhunyt tagokért miséket szolgáltatott a társulat s a gyázmiséken, úgyszintén a temetésen is megjelenniök kellett a tagoknak. Aki ezt elmulasztotta, büntetésül szintén negyed font viaszt fizetett.

A társulati istentiszteletnek ellátására három káplánt tartottak. Ezek

¹ A pozsonyi társulatra vonatkozó adatokat egybegyűjtötte *Ortway* Tivadar «Pozsony város története» című művében. (II. köt. 4. rész 399–411. l.)

végezték az alapítványi miséket és egyéb ajtatosságokat. A társulatnak két örökös szentmise alapítványa volt. Naponként kora reggel szentmisét tartottak a társulat élő és elhunyt tagjaiért. Minden csütörtökön pedig énekes nagymiséét mondatott a társulat a legméltóságosabb Oltáriszentség tiszteletére.

A vallásos érzéssel együtt a testvéri egyetértést is ápolta az egyesület. A haragosokat kibékítették, izgága természetű egyéneket pedig föl se vettek a társulatba. Az isteni szeretet kötötte össze a tagokat s megszüntetett köztük minden rangkülönbséget.

A társulatba fölvételnélkor 80 új fillért és egy font viaszt adtak a tagok s kötelezniök kellett magukat az alapszabályok pontos betartására. Házastól feleségének tudta s beleegyezése nélkül nem vehettek föl a társulatba. A lanyha tagokat, ha társulatbeli kötelességüknek egy álló évig nem tettek eleget, kizárták a társulatból.

A társulatnak mindenestre hiányos névjegyzékei szerint 1424-ben 27, 1433-ban 56, 1445-ben 23, 1476-ban pedig 108 volt a tagok száma. Tagjai voltak a város legelőkelőbb polgárai, egyháziak és világiak, férfiak és nők egyaránt. A pozsonyi káptalan tagjai és a városi tisztviselők nevei sűrűn szerepelnek a névsorban.

A társulatnak külön javadalmas oltára volt a Szent Márton főtemplomban s külön kápolnája a városban, mindkettő az Oltáriszentség tiszteletére. Azonkívül kriptakápolnája volt a temetőben. Az Oltáriszentség kápolnáját Saltói Bonaventura alapítványából építették és tartották fenn. Alapítási éve ismeretlen. Legelőször 1396-ban említik az okmányok. Ez a kápolna még ma is fennáll a Hosszú-utcában, ha mindjárt nem is eredeti alakjában. A kápolna a XVII. század elején elpusztult s Telegdi János kalocsai érsek 1627-ben újraépítette. Jelenleg a jézustársaságiak gondozzák.¹

Egyes tagok jelentékeny adományokkal gazdagították a társulatot. Így Neittl Márton stomfai plébános és pozsonyi kanonok terjedelmes ingatlanokat és pénzalapítványt hagyományozott a társulatnak. Mások házakat, szőlőket és üzleteket hagytak a társulatra. Sokan végrendeletileg kisebb-nagyobb pénzüsszeget juttattak a társulatnak lelkük üdvéért mondandó örökös szentmisékre. Szokásban volt, hogy a miscalapítvánnyal együtt miseruhákat is adományoztak. A társulat egyéb szükségleteinek fedezésére, elsősorban a viasznak, gyertyáknak beszerzésére is adkoztak egyesek.

Idővel oly nagy tekintélyre tett szert a társulat, hogy másféle alapítványok és oltárjavadalmak gondozását is a Krisztusteste Társulatra

¹ Ortway i. m. II. köt. I. r. 32. l.

bizták. Így a Szent Márton templomban alapított szűz Mária, továbbá a Szent István oltárjavadalomnak kegyuraságát is a Krisztusteste Társulatra ruházták át az alapítók örökösei. Ily módon gazdag könyvtárhoz és kincstárhoz is jutott a társulat. A könyvtárnak, mely eredetileg a Szűz Maria oltárjavadalomnak tulajdonát képezte, 1501-ből fennmaradt a jegyzéke. Egyházi művek mellett világi vonatkozásúak, nevezetesen az ókori klasszikusok művei is képviselve voltak benne.¹ A társulat kincstárában ezüst ampolnák, aranyozott ezüstszenstégtartó, drágakövekkel díszített kereszték és értékes szentképek voltak összegyűjtve.

E néhány mozzanat is tanúságot tesz a pozsonyi társulat virágzásáról, tevékeny működéséről.

Az újabb adatok világánál változást szenved régi-szenstégi társulataink időrendbeli egymásutánja is. Az adatok időrendje szerint ekként csoportosíthatók a hazai Krisztusteste Társulatok: Pozsony (1349), Nagyszében (1372), Lőcse (1402), Eperjes (1430), Kísszében (1435), Kőrmöcsbánya (1457), Buda (1461), Besztercebánya (1469), Bazin (1490), Sopron (1493), Selmeczbánya (1500), Pozsonyszentgyörgy (1514), Szászbesztercze (1531), Kőlozsvár (1531). Alapítási évét csak a pozsonyi, nagyszébeni és lőcsei társulatnak ismerjük. A többi társulatnál az évszám azt jelenti, hogy az illető évig nyulnak vissza az egyes társulatokra vonatkozó adatok.

Timár Kálmán.

❧ IRODALOM ❧

Szertartásjog (ius liturgicum). Írta dr. Huszár Elemér. Ára 4 kor. Politzer Zs. és fiai, Budapest. Az istentisztelet szentségét és szépségét annak előírás szerinti elvégzése adja meg. A tisztelet a szent cselekmények iránt, az egyház törvényhozói hatalma e téren, mely a rendi hatalom birtoklásából ered, föltétlenül megkívánják, hogy a pap ismerje a szertartást, ismerje annak jogi szabványait, ismerje annak szimbolikus szépségeit. Ma az egyházi szertartások végzésénél erős a fejlődés, lendület, bensőség. Nagyon időszerű tehát a fenti munka megjelenése. Tudományos értékéről garancia az író ismert neve. Tartalmáról és praktikus használhatóságáról tanuskodják gazdag tartalomjegyzéke. A szertartásjog fogalmának és forrásainak megállapítása után a következő fejezetben meríti ki tárgyát: Az istentisztelet tárgya (Isten imádása, Mária, szentek

¹ Ortway i. m. II. köt. 4. sz. 361—2. l.

stb. tisztelete); istentisztelet ideje. — helye — formája (nyelv, ének, ceremónia.) Az istentiszteletekhez szükséges fölszerelések; istentiszteleti cselekmények (mise, szentségek, ima stb.) Nagyon hasznos a függelék gyanánt közölt corpus iuris liturgici, mely a szertartásokhoz tartozó egyházi törvénytart, generalis rubrikákat adja tizennégy fejezetben. A könyv elterjedése mindenestre nagymértékben fog hozzájárulni az istentiszteletek szépségéhez, melynek legfőbb kelléke mindig a pap őszinte bensősége és lelki tisztasága mellett a szertartási szabványok pontos betartása.

Kalauz címen, csinos formában jelenik meg havonként a nyitrai Ifjúságot Védő-Egyesület közlönye. Vetítőképes előadásokat hoz a tudomány, művészet, vallás- és bensőség minden ágából, továbbá ezzel kapcsolatos irodalomról tájékoztat. Köröknek, egyesületeknek — *oltáregyesületeknek* is — rendkívül hasznos szolgáltatásokat tesz. A legutóbb megjelent számnak tartalma a következő:

Előadások: Az egyház és Európa. (Folyt.) Írta Konrád Ferenc. Vallás-és tudomány. Vázlat Filkorn Jenőtől.

Egyesületi élet: Virágok és tövisek. VI. Mesterifjak és mesterleányok. Bódnár Gáspár. A gyakorló próbák. (Folyt.) Dr. Tiszó József. Agitátorok képzése. Dr. Nagy János. A legényegyesületről. Műsorok. Konrád Ferenc.

Tárca: Fokról-fokra. Bohózat 11 jelenetben. (Folyt.) Kún János.

Innen-onnan: Hogyan használjuk a vetítőgépet a vallásoktatásban. — Vetítésses előadások.

Irodalom: Dr. Dóczi Sámuel, Iparoskáté 1913. — Dr. Dóczi Sámuel, Ipari ösztöndíjak. — Fehér színdarabok: A puszták réme; Eljegyzés akadályal; Inkognito. Ism. Kf.

Van-e Isten, van-e lélek? Erről a nagyon-nagyon fontos két kérdésről írt *Vágassy Gyula* tarnaszentmiklósi lelkész egy 30 oldalas és mindenkinek érdeklődésére méltán számot tartó füzetkét. Mert ha valakinek szükségtelen volna is már bizonyítgatni a címben foglalt kérdéseket, az igenlő válasz komoly igazságát, még akkor sem közönséges élvezetet fog találni az olvasó a természet száz meg száz jelenségének érdekességében, melyeket a szerző bizonyítékokul elsorol. Nagyon ajánljuk ezt az okos, hasznos kis munkát, amelyet példányonként 10 fillérért, tíz példányon felül az összes ár egynegyedének elengedésével, szívesen küld meg az egri érseki liceumi nyomda.

Lourdesi kilenced. Főkép a testi vagy lelki betegek vígasztalására. Fordította: *Tantos Ferenc*. Kalocsa, 1913. A rózsafüzérgyár kiadása. Ára 10 fillér.

Tartalmas ájtatosság, melyből mindenhol kiérzik a szentírás és az egyház imáinak szelleme. A hívő lelkeknek nagy épülésére, a betegeknek pedig megnyugtatóra fog szolgálni a kilenced. Olcsósága mellett nagy előnye a kilenced rövidsége. A napi imákat oly tömören adja, hogy bárki napi elfoglaltsága mellett is kényelmesen elvégezheti a rövidre szabott kilencnapi ájtatosságot. A füzetet a lourdesi szent Szűz képe díszíti.

Telefon-pósta.

F. R. főnöknő, Eperjes. Sajnálattal nem tehetünk eleget a kérésnek. A szerkesztő júliusban távol volt s csak most jutott a levél birtokába, amikor már idejét múlta. Különbösen is a dolog úgy sem való az Örökimádásba, hanem tanügyi és napilapokba.

B. J. Gellérthey. Kéréséről megemlékeztem. Adja Isten, hogy kívánsága teljesedjék. Természetesen kintartás kell. Ez a jele a hivatásnak.

Iskolaév elején ez uton is felhívjuk a hittanítást végző papság figyelmét. Az *eucharisztikus gyermekszövetségre*. Amit a hitoktatás nem tud egymaga elérni, t. i. a buzgó vallásgyakorlatot, azt a gyermekszövetség sikeresen ápolja. Nyomatványokat szívesen küld az Örökimádás szerkesztőségére.

K. M. Amerika. Csak most jutok hozzá, hogy megüzenjem neked, hogy fényképedet nem kaptam meg. A levélnek azonban igen örültem. Nemsokára írok. Pá!

Szives olvasók figyelmébe. Az 1912. évfolyam I. számát újra nyomattuk, mert sokan kérték. Kapható.

Az Euch. Gyermekszövetség gyönyörű címe 30 fillérért küldhető.

KIMUTATÁS.

Az Oltáregyesület tagjainak adománya 1912. december hóban:

Szeták Erzsébet 2 K, Német Irén 1 K, Bubla Józsefné 1 K, Kochmányik M.-né 40 fill., Dobis Mari 4 K, Gál Erzsébet 1 K, Horinka Istvánné 40 fill., Kapali M.-né 30 fill., Hekker Jánosné 40 fill., Schleész Katalin 2 K, Dominek Sándorné 50 fill., Ribár Karolin 1 K, Hagymási Irén 24 fill., magyarszombathelyi tagoktól 41.94 K, Róth János 2 K, Róth Jánosné 2 K, özv. Erdélyi Györgyné terjesztőnő által: Üрге Angél 2 K, Pálffy Jánosné 2 K, Szalicsár Mari 24 fill., Üрге Mária 1 K, Nagy Emil 2 K, Morvay Lajosné 2 K, Erdélyi Józsa 2 K, Erdélyi Guszta 70 fill., Üрге Magdolna 2 K, Erdélyi Ágostonné 2 K, Morvay Józsefné 50 fill., Morvay Ferenc 50 fill., Morvay Ferencné 50 fill., özv. Erdélyi Györgyné 4 K, Üрге Viktor 1 K, Erdélyi Ignác 2 K, Üрге Borbála 2 K, Üрге Katalin 1 K, Kis Magdolna

1 K, Katona Margit 2 K, Bús Margit 1 K, Tóth Viktória 40 fill., Úrge Fány 40 fill., Úrge Mari 40 fill., Árpás Magdolna 40 fill., Tóth Rozál 40 fill., Katona Apollónia 2 K, Munka Jenő 40 fill., összesen 35.84 K. Barstaszári O.-E. tagoktól 360 K, endrefalvai tagoktól 54.32 K, egyházzellei tagoktól 1.70 K, Dorfuer Ádámné Tápiószete 2 K, Barcsi József 2 K, Konászkó Mária 2 K, Bodó János 2 K, Gammel Ferike 2 K, Gammel Irma 5 K, Gammel Ferike 2 K, Gammel Irma 5 K, Mészáros Lajosné 2 K, Kovács Mária 2 K, eperjes egyházmegyei O.-E. tagoktól 99.74 K, világosi O.-E. tagoktól 5.52 K, Obtalovics Teréz 24 fill., Klausz Aurélia 4 K, Bordás Lajosné 4 K, Szőke János Csorvás 2 K, Klinkovics Rozália 1 K, Szállási József Csorvás 20 fill., Szőke István 30 fill., Miszeglád Anna 1 K, Myszeglád Emilia 2 K, N. N. Bécs 4 K, kakamazi tagoktól 36.72 K, Kósán Jánosné 50 fill., Hegyesy Flóra 20 K, Ghéczy Ida 10 K, özv. Jank Ferencné 2 K, Králik Beatrix 10 K. Békei Józsefné 4 K.

Az Oltáregyesület tagjainak adományai 1913. januárban.

Czura Terézia 1 K, gróf Zelénszky Róbertné Temesujfalu 5 K, bajóti tagoktól 15.12 K, Ostornica Veronka 1 K, Bencsik Erzsébet 30 fill., Haas Erzsébet 1 K, Hergérth Szeréna 4 K, özv. Ström Ferencné Erzséberfalva 2 K, Bolváry Gézáne 1 K, tópataki tagoktól 30.60 K, dr. Ősényi Anzelm Pannonhalma 3 K, Kis György és neje 1 K, szombathely-egyházmegyei tagoktól 126 K, özv. Kósa Péterné 1 K, özv. Funk Antalné 2 K, Swegál Ferenc 30 fill., özv. Posztoczky Ivánné Martianec 2 K, vámosmikolai tagoktól 50 K, Paczona Antalné 2 K, Rothen Alajosné 3 K, Hármái Nándor 1 K, Svastics Róza 2 K, Pásztivik Mária 2 K, Révfy Istvánné Tápiószete 2 K, özv. Püspöki Lajosné 2 K, Petz Róza Mármarosstiziget 2 K, báró Vécsey Józsefné 4 K, báró Vécsey Eszter 4 K, gróf Sztáray Sándorné 4 K, Dömörnis Mária 2 K, Héterin Mária 1 K, Frákén Anna 2 K, Elchinger Jozefin 24 fill., Pásztor Mária 24 fill., Merz Erzsébet 2 K, Szegedi-Maszák Aladárné 10 K, Vidats Dezsőné 3 K, Láczy Elekne Sátoraljaújhely 2 K, Német Mária 24 fill., Messhäuser Teréz 4 K, Szalka Erzsébet 2 K, özv. Mészáros Alajosné 6 K, Hering József és Nagy Rózália Jászberény 1 K, Borsós Károlyné 3 K, Prohászka Istvánné 2 K, özv. Fiedler Sándorné 6 K, Pöll Barbara 2 K, br. Manndorff Gézáne Kisvelence 16 K, özv. Okolicsányiné Dunakisvaszék 2 K, Klement Jánosné 3 K, Lipp Lajosné 3.40 K, özv. Postpischl Hermin 2 K, Pitying Mária 2 K, Fock Gézáne 4 K, Fock Mária 4 K, Rantatics István 2 K, özv. Szerdahelyi Károlyné 2 K, Niessenberger Irma Eperjes 4 K, Joanovich Sándorné 4 K, Vig Albertné 5 K, Hellebranth Jánosné 2 K, nagyjakabfalvai tagoktól 107 K, bussai tagoktól 20.30 K, debreceni tagoktól 40 K, Krencsik Róza Eger 7 K, sitkei tagoktól 19.40 K, lugos-egyházmegyei tagoktól 90.80 K, Szentirmay Erzsébet Dabroncz 76 fill., Nagy Ferencné Zett 1 K, gróf Forgách Erzsébet Mándok 10 K, Kovács Anna 2 K, csanád-egyházmegyei tagok 814.57 K, kernyécei tagok 5.86 K, Ruffi Pálné 10 K, Nemcsányi Gyula 1 K, Bordigán Teréz 40 fill., Heilmann Mariska 4 K, Kiss Teréz 60 fill., Fehér Antalné 4 K, Venczel Anna 2 K, Mariet Lajosné 1 K, Takács Borbála 2 K, Roszmanné Erzsébet 1 K, Roszmann János 1 K, Truesits Erzsébet 2 K, Gárdner Józsefné 1 K, Krezmarz Irma 4 K, Selyem Julis 24 fill., Pribél Katalin 1 K, Tóth Györgyné 2 K,

csolnoki tagoktól 20.50 K, szaniszlói tagoktól 33.30 K, nagyszurdoki tagoktól 4 K. Tóth Benedek 3 K, Fehérváry Coelestin 10 K, Szabó Mária 2 K, özv. Szabó Eulália 5 K, Mélt. igazgató úr által: N. N. 5 K, Gergely Gizella 4 K, Nyilas Teréz 2 K, Gergely Kálmán 2 K, Sinka Viktória 2 K, Lengyel Julia 2 K, Patyalázt Mária 2 K, Kádlicsek Teréz 2 K, Brunner Irma 1 K, Mayer Katalin 1 K, Kunst Julia 3 K, Mezey Johanna 2 K, Kozma Berta 4 K, Knopp Józsefné 4 K, Ádámovits Ádámné 4 K, Tarnóczy Eszter 2 K, Szakács Rózi 2 K, Széchy Irma 2 K, Koroczky Kornélia 4 K, Lambrecht Margit 12 K, özv. Balogh Károlyné 2 K, Holma Mária 4 K, Wohlrath Mária 2 K, Kozma Erzsébet 2 K, Kozma Gizella 2 K, Kozma Mária 4 K, Messner Julianna 4 K, Szűts Erzsébet 4 K, Kákeleczy Julianna 2 K, özv. Kósa Lászlóné 1 K, Nagy Julianna 4 K, Csizmadia Anna 1 K, Borostyán Albertné 2 K, Schraub Paula 2 K, Kelecsényi Ferencné 8 K, Sztarorits Johanna 2 K, Prihoda Mária 2 K, Schambak Ludmilla 2 K, Komáromy Katalin 2 K, Gradl Anna 6 K, Molnár Teréz 2 K, Kakuleczi Julianna 2 K, özv. Mauk Lajosné 2 K, összesen 126 K. Miskó Józsefné terjesztő gyűjtése Seifert Vilmosné 1 K, Keitsits Anna 1 K, Keszler Lipót és neje 6 K, Szék Anna 2 K, Meyer Ferencné 4 K, Killender Hermin 2 K, Berthy Antónia 1 K, Zimmermann Tamásné 1 K, Rezsnyák Jánosné 1 K, özv. Kohaut Rezsőné 4 K, özv. Siefing Istvánné 4 K, özv. Vukovits Pálné 1 K, özv. Vágó Jánosné 5 K, Kiss Lajosné 5 K, Józsa Terézia 4 K, Ertl János 1 K, Ertl Béla 1 K, Ertl Terézia 1 K, Schödl Viktor és neje 2 K, Schödl Izabella 2 K, Kepburn Jozefin 2 K, Kratzer Rezsőné 2 K, Németh Emma 2 K, Wolf Mártonné 5 K, Ernst Béláné 2 K, Del Medico Ágostonné 10 K, Andresz Anna 1 K, Andresz Katalin 2 K, Fuchs Antalné 2 K, Christian Gizella 2 K, özv. Schreff Antalné 12 K, Ruzsnyák Károlyné 2 K, Pálházy Józsefné 4 K, Hány Károly és neje 4 K, Zeidl Antalné 5 K, özv. Kábon Józsefné 5 K, Koszszky Antal és neje 8 K, összesen 109 K. Mélt. igazgató úr által: Kneitner Ferenc és neje 6 K, Máthé Anna 2 K, özv. Kósa Lászlóné 1 K, Harsányi Elekné 4 K, Neógrády Jozefin 4.24 K, Csudnay Károlyné 4 K, Preyer Mária 2 K, özv. Haug Jánosné 20 K, Bozóky Bonaventura 2 K, inánesi tagoktól 28.14 K, Pokorny Emánuel 6 K, özv. Tömöry Károlyné 200 K, összesen 283.38 K, Zöld Márton Keszthely 1 K, Sente Rozália 24 fill., Bunczellné 10 K, Borcsók Anna 2 K, Hermann Mária 4 K, özv. Érczhegyi Ferencné 2 K, Dömötör Mária 2 K, Szombathelyi Györgyné 5 K, Molnár Imre 2 K, Veres Lajos 2 K, békési tagoktól 4.22 K, Pichler Jánosné 2 K, Szilágyi Ferenc 1 K, Pletenik Etel 24 fill., Liebner Józsefné 20 K, özv. Piussich Jánosné Berszenye 1 K, szombathely-egyházmegyei tagoktól 47.52 K, Vigkedvü Pálné 4 K, Schmierer J. 2 K, Steinkugler Edéné 1 K, Barna Lászlóné 1 K, Bosnyák Erzsébet 1 K, Fekete Eszter 2 K, Palonyi Karolin 1 K, királyrévi tagok 24 K, ft. Pintér Imre Körmend 2 K, Robitsek Irma 6 K, Hausler Márton 2 K, Droppa Teréz 2 K, ft. Molnár István Tiszaszentgyörgy 4 K, szepes-egyházmegyei tagoktól 202.50 K, halmaji tagoktól 11.28 K, id. Csernyák János Visonta 2 K, özv. Handrus Antalné Pestujhely 5 K, Szász Róza 24 fill., Stein Anna 24 fill., Seigl Katalin 24 fill., özv. Daróczy Laura 2 K, Kovács Róza 6 K, Kocsi Gizella 4 K, Tordai Grail Erzsé 5 K, Szalma Péterné 3 K, csehimindszenti tagoktól 32.16 K, veszprém-egyházmegyei tagoktól 794 K, kassa-egyházmegyei tagoktól 100 K, eperjes-egyházmegyei tagoktól 147.14 K, Tolnai Józsefné 2 K, Trundenbroder Apollónia 1 K, Fries Gertrud 1 K, Löffler Emilné 4 K, Ligor István

24 fill., Karász Istvánné 20 K, mezőlaborci tagoktól 14 K, Gróf Julia 2 K, özv. gróf Almássy Kálmánné 50 K, besztercebányai egyházmegyéből 892.42 K, Jakab Anna 24 fill., özv. Somogyi Mária 1 K, Nagy Erzsébet 1 K, Jakab Sarolta 50 fill., Selyem Istvánné 24 fill., pilingi és felfalui tagoktól 24 K, Rump Klára 2 K, özv. Kluzacsek Rezsóné 24 K, Kluzacsek János 2 K, Kluzacsek Gizella 2 K, Kluzacsek Kornélia 2 K, Kluzacsek Margit 2 K, Machát Vincené 2 K, Szevera Ferencné 2 K, Szevera Jánosné 2 K, Állt Lipolda 2 K, Baum Zsuzsanna 1 K, Hardy Ferenc 2 K, Török Anna 1 K, Markus Irma 1 K, Török József 1 K, Eisenhofer Erzsébet 30 fill., Wunsch Jozefin 30 fill., Barrabási Anna 1 K, Gervay Luiza terjesztő által: Beczolt Anna 2 K, Szabó Terézia 2 K, Hornyák András 2 K, összesen 6 K. Balonyi Iona terjesztő által: özv. Tettl Lipótné 2 K, Kerékgyártó Irma 2 K, Divényi Margit 2 K, Óhegyi Jánosné 2 K, Bognár Róza 1 K, Bugár Erzi 1 K, Zsámboky Gyuláné 2 K, Freckay Emília 2 K, összesen 14 K. Rumpler Gézáné terjesztő által: Schreiner Józsefné 10 K, Mayer Jánosné 10 K, Moray Antalné 1 K, Hader Julia 20 fill., összesen 21.24 K. Éberling Józsefné terjesztő által: dr. Párdányi Emil 4 K, Hetzer Józsefné 2 K, Imre Róza 2 K, összesen 8 K. Laub Jánosné terjesztő által: dr. Botzenhardt Jánosné 6 K, Krinitzky Lajosné 2 K, özv. Sieger Józsefné 2 K, özv. Hászmann Józsefné 2 K, Flóry Józsefné 2 K, Jende Alajosné 2 K, dr. Bencze Benőné 4 K, összesen 20 K. Hermann Lászlóné terjesztő által: Hermann Lászlóné 4 K, Köhler Gizella 2 K összesen 6 K, Rózsay Valéria terjesztő által: özv. Venczely Mihályné 4 K, Rózsay Valéria 2 K. Bernstein Klára 2 K, Bednarik Antalné 2 K, összesen 10 K. Holéczy Józsefné terjesztő által: Kovács Józsefné 1 K, Oláh Istvánné 1 K, Csesznák Istvánné 2 K, Holéczy Józsefné 4 K, összesen 8 K. Dr. Kéry István 2 K, özv. Gozicepp Ferencné 2 K, tibolddaróci tagoktól 7 K, Stefán József 4 K, Jandrasits Angelo 30 fill., Németh Anna 30 fill., Németh Alóizia 30 fill., Palkovics Mária 30 fill., Beschlánovics Róza 30 fill., héregi tagoktól 20 K, pöstyéni és nagyrovistyei tagoktól 122 K, Novák Mária 1 K, Paksi Katalin 1 K, gróf Wenckheim Gézáné 10 K, özv. Frenreisz Antalné 1 K, Voigt Nándorné 10 K, Voigt Nándor 1 K, Voigt N. 1 K, Novák Mártonné 20 K, Vajda Krisztina 2 K, özv. Cserháti Jánosné Jászfényszaru 1 K. Vas Péterné 50 fill.,

A székesfehérvári Oltáregylet 1913. kiállításáról, mely az idén is, mint a megelőző években, a Ferenc József-Nőnevelde főtisztelendő főnöknője által kegyesen átengedett helyiségekben látható. — Ki vannak állítva a következő tárgyak :

Alsóalap : Magyar evangéliumos könyv, adja özv. Aujedszky Adolfné. 2 piros ministránsruha, varrta névtelen. 2 ministránsing, varrta dr. Lauschmann Gyuláné, csipke névtelentől. 3 vállkendő, a vásznát adta a verebi oltáregylet, varrta Kiss Mihályné.

Felsőalap : Alba, vásznát adta gróf Zichy Lujza, varrta Karl Istvánné, 2 vállkendő, vásznát adta a verebi oltáregylet, varrta Kiss Mihályné. 2 viola ministránsruha, varrta névtelen. Aspensorium, adja verebi Végh Julia. (Folyt. köv.)

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv az oltáregyletek imakönyve, ötödik teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival
megjelent és kapható

Közönséges papíron:

Vászonkötés	3 K 50 f.
Bőrkötés, vörösvágás, tokkal	5 „ — „
Bőrkötés, aranyvágás, tokkal	6 „ — „

Műnyomó papíron:

Vászonkötés, vörösvágás ...	4 K — f.
Bőrkötés, vörösv., tokkal ...	5 „ 50 „
Bőrkötés, aranyv., tokkal ...	6 „ 50 „
Borjúbőr-kötés, aranyvágás, párnázva, kazettával ...	8 „ 50 „

Japán papíron: (az egész könyv egy ujj- nyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörösvágás ...	4 K 50 f.
Bőrkötés, vörösvágás, tokkal	6 „ — „
Bőrkötés, aranyvágás, tokkal	7 „ — „
Borjúbőr, párnázva, kazettával	9 „ — „
Borjúbőr, hordozható tokkal	18 „ — „

REMÉNYSÉGÜNK 1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamal 1 K 40 fill.-jével.
még kaphatók ————— egyenként

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

öregbetűs hatodik teljes kiadás.

A betűk nagyok, de a könyv alakja alig valamivel
nagyobb a kisebb alakú kiadásénál: K. Sávely Dezső
festőművész rajzaival.

Jó papíron:

Vászonkötés	4 K 60 fill.
Bőrkötés, vörösvágás tokkal ...	6 „ 50 „
Bőrkötés, aranyvágás, tokkal ...	7 „ 50 „

Japán papíron:

Vászonkötés, bindre fűzve	5 K 20 fill.
Bőrkötés, bindre f., vörösvágás tokkal	7 „ 50 „
Bőrkötés, bindre f., aranyv., tokkal	8 „ 50 „
Borjúbőr, bindre f., aranyv. párnázva kazettával	11 „ — „

Liguori sz. Alfonz

Üdvösség Útja (elmélkedések).

Az első kiadás elfogyott; újkiadás készülöben.

Ezen könyvek megrendelhető:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál

Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy
utánvétell

A kereskedésben 20%^o-kal drágább lesz.

Oltáregyesületi érmek

aluminiumból, újezüstből vagy valódi ezüsből többféle kivitel-
ben kaphatók Kalocsán a Rózsafüzérszövő Házipari Vállalatnál.
Csinos és tartós szentolvasók. Érmek, keresztek, szentképek,
skapulárék, skapuláré-érmek és egyéb kegytárgyak. Első szent-
áldozási képek. Imakönyvek és hitbuzgalmi művek. Lurdi víz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Cím: _____

RÓZSAFÜZÉRIPAR, KALOCSA.